

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය ගැසට් පත්‍රය

අති විශේෂ

අංක 2023/44 - 2017 ජූනි මස 15 වැනි මුහස්පතින්දා - 2017.06.15

(රජයේ බලයට ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී)

I වැනි කොටස: (I) වැනි ජෙතුය - සාමාන්‍ය රජයේ නිවේදන

ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය තොරතුරු පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය

ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය තොරතුරු පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබේ ඇති අතර, එය 2017 ජනවාරි මස 03 වන දින සිට ක්‍රියාත්මක වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ කාර්යක්ෂම සහ විශ්වාසදායී සෞඛ්‍ය සේවාවක් සැපයීම් සඳහා තීරණ ගැනීමට මහෝපකාරී වන තොරතුරු පද්ධතියක අවශ්‍යතාව සපුරාලැමින් ඉදිරිපත් කර ඇති මෙම ප්‍රතිපත්තිමය ඉදිරි සැලැස්ම තුළින් අනාගතයේදී ගෙන ඒමට නියමිත යෝජනා, ජාතික සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තියේ දක්වා ඇති අනිප්‍රායන් සාක්ෂාත් කර ගැනීමට ද එය ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතියේ අදාළ අංශ අතර කාර්යක්ෂම තොරතුරු විශ්වාසනීය අයුරින් ලබා දීමේ හැකියාවද ලැබෙනු ඇත.

ච්‍ර. ඩී. එස්. ගුණතිලක,

ලේකම් (වැඩි)

සෞඛ්‍ය, පෙරේෂන හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශය.

2017 ජූනි මස 15 වැනි දින,

සෞඛ්‍ය, පෙරේෂන හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශය,

අංක 35, ප්‍රාජා බද්දේශීලි විමලවාන හිමි මාවත,

කොළඹ 10.

පූර්විකාව

ශ්‍රී ලංකාවේ දැනට වලංගුව පවත්නා සියලුම නිති රිතින්වලට අනුකූලව ක්‍රියාත්මකවන සෞඛ්‍ය තොරතුරු පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය සෞඛ්‍ය සේවා පහසුකම් සළසන ආයතනවලට ස්වයිජ සෞඛ්‍ය සෞඛ්‍ය තොරතුරු කළමනාකරණය හා ප්‍රවර්ධනය සඳහා පියවර ගැනීමට අවකාශ ලැබෙන අතරම සෞඛ්‍ය ඉලක්කවලට සම්බන්ධ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය සඳහා දායකවන අයුරින් සෞඛ්‍ය තොරතුරු උත්පාදනය, නිකුත් කිරීම, විශ්ලේෂණය හා භාවිතය පිළිබඳ වගකීම දරන ආයතන තම කාර්යය ඉටු කරන්නේ ද යන වග සෞඛ්‍ය බැලීම හා එකී ආයතනයන්ට ඒ සඳහා මග පෙන්වීම සහ තොරතුරු පද්ධතිවල හිඩිස් හඳුනාගනීමින් ඒවා නිවැරදි කිරීමේ පහසුකම් සැලැස්මටත් අවස්ථාව සැලසෙනු ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය තොරතුරු පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය - 2017

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය

ශ්‍රී ලංකාව

වර්ෂ 2017 ජනවාරි මස 03 වැනි දින ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් සෞඛ්‍ය තොරතුරු පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය අනුමත කරන ලදී.

සෞඛ්‍ය තොරතුරු පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය

සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශය

පසුබිම

සෞඛ්‍ය හෝ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවාවලට අදාළව විද්‍යුත් හෝ මූලික මාධ්‍යයෙන් උත්පාදනය කරන, හසුකර ගත්තා, සම්ප්‍රේෂණය කරන, ගබඩා කරන, සකසන, විශ්ලේෂණය කරන හා නිකුත් කරනු ලබන දත්ත හෝ තොරතුරු සෞඛ්‍ය තොරතුරු වශයෙන් අරථ නිරුපනය කළ හැක. ඒ අනුව, රෝග නිවාරණ සේවාව, ප්‍රතිකාරක සේවාව, සෞඛ්‍ය පරිපාලනය හා සෞඛ්‍ය පිළිබඳ පර්යේෂණ හා සම්බන්ධ දත්ත හා තොරතුරු එයට අන්තර්ගත වේ. සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණය යනු රෝග හඳුනාගැනීම, ප්‍රතිකාර කිරීම, පරිපාලන තීරණ ගැනීම සඳහා ප්‍රතිඵල ඇගයීම, සැලුසුම් කිරීම හා අධික්ෂණය ඇතුළත් ප්‍රාථමික පරාසයක පැතිරුණු තීවු තොරතුරු මූලික සේවාවකි. එමතිසා, සාක්ෂි මූලික තීරණ ගැනීම සඳහා සවිස්තරාත්මක, නිවැරදි, විශ්වාසනීය, අදාළ, පහසුවෙන් ප්‍රවේශ විය හැකි, කාලෝචිත හා පිරිවැය-සෑල්ල සෞඛ්‍ය සපයන සාර්ථකීය තොරතුරු පද්ධතියක් පැවතීම වඩාත් ම වැදගත් වේ. තවද, සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණය, සාධාරණ ලෙස බෙදියාම හා ඉහළ ගුණාත්මකභාවය සඳහා පවත්නා සැමදා ඉහළ යන ඉල්ලුමට පාදකව සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතිය, කවර හෝ සෞඛ්‍ය පද්ධතියක “තැනුම් ඒකකයක්” බවට පත්ව තිබේ.

ශ්‍රී ලංකා රජය, රෝග නිවාරණය කිරීමේ හා ප්‍රතිකාර කිරීමේ සෞඛ්‍ය සේවා මගින් ස්වකිය ජනතාව වෙත අත්‍යවශ්‍ය සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ පහසුකම් ලබාදීම කුපැවී සිටියි. බොහෝ සෞඛ්‍ය සේවාවන් බටහිර වෛද්‍යම මත පදනම් වුව ද, දේශීය වෛද්‍යමෙන් ද මෙහිලා යම් දායකත්වයක් සැපයේ. එමත්ම, පොදුගැලික සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ ආයතන ද, විශේෂයෙන් ප්‍රතිකාරක සේවා මගින්, වැඩි වශයෙන් සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ කාර්යයෙහි නියුත්ව සිටියි.

ශ්‍රී ලංකා සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතියේ සංරචක මූලිකව සියවසක පමණ කාලයක් පුරා ක්‍රමිකව ගොඩනගා තිබේ. එය සෞඛ්‍ය සේවා බෙදාහැරීමේ ජාලයේ අඛණ්ඩ හා ඒකාබ්ධ සංරචකයකි. ශ්‍රී ලංකීය සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ පද්ධතිය, ලොව විශ්වාසතමයන් හා සමසමව පිහිටුවීමට මෙය සුවිශාල දායකත්වයක් සපයා ඇත.

රාජ්‍ය සෞඛ්‍ය සේවාවන් ලබාගන්නා තොරතුරුවලින් ජාතික සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතිය සමන්විත වේ. ජාතික සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතියේ උප පද්ධති අතරට ප්‍රතිකාරක/රෝගල් තොරතුරු පද්ධති, නිවාරක සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධති, ජන සංගණන, සිවිල් හා ජ්‍වල සංඛ්‍යාති ලියාපදිංචි ක්‍රම හා සාමාන්‍ය ලෙස සිදුකරන ජනපාදන සෞඛ්‍ය සංගණන ඇතුළත් වේ. මෙම උප පද්ධති මරණ ප්‍රමාණය හා රෝගීවීම, රෝග පැතිරීම, සෞඛ්‍ය අංශයේ සමාරිය නිර්ණායක (පෝෂණය, පරිසරය, මුඛ සෞඛ්‍ය වැනි), ජනගහන වර්ධනය, උපත්, විවාහ, සෞඛ්‍ය සේවාවට ප්‍රවේශ වීමේ පහසුව, සෞඛ්‍ය ආවරණය, මානව සම්පත්, සේවාවල ගුණාත්මකභාව, සෞඛ්‍ය සඳහා අරමුදල් සැපයීම හා අනෙකුත් සෞඛ්‍ය හා සම්බන්ධ දත්තවලින් සමන්විත වේ.

රාජ්‍ය සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතිය ප්‍රධාන වශයෙන්, සේවා සපයන අවස්ථාවේ ද තොරතුරු ලබාගැනීමේ පටන් ප්‍රාදේශීය හා මධ්‍යම මට්ටම් දක්වා තොරතුරු නුවමාරු කිරීම දක්වා, කවිදායි පාදක හා භැංත පාදක වේ. ප්‍රාදේශීය හා ජාතික මට්ටම්වල ද පරිගණක පාදක මෙවලම හා හස්ත පාදක ක්‍රම යොදාගෙන දත්ත විශ්ලේෂණය කරනු ලැබේ.

ජාතිකව, පළාත්බදව, ආයතනිකව හා විශේෂත වැඩසටහන්වල ප්‍රකාශන මගින් ප්‍රධාන වශයෙන් සෞඛ්‍ය තොරතුරු නිකුත් කරනු ලැබේ. ප්‍රධාන ජාතික ප්‍රකාශනය වන්නේ ශ්‍රී ලංකා වාර්ෂික සෞඛ්‍ය සගරුවයි. බොහෝ ප්‍රකාශන සඳහා මූලික මාධ්‍ය යොදා ගැනීන්. දැනට සෞඛ්‍ය පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශ නිල වෙති අඩවිය හා අදාළ සෞඛ්‍ය ආයතනවල වෙති අඩවි තුළින් නිකුත් වන්නේ තොරතුරු ස්වල්පයක් පමණි.

එමත්ම මහා පරිමාණ පුද්ගලික සෞඛ්‍ය ආයතන ස්වකිය ආයතනික සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධති පවත්වාගෙන තිය ද, සෞඛ්‍ය වාර්තා පවත්වාගෙන යාමට උනන්දුව අඩුකම හා ආයතනික බාරිතාව ප්‍රමාණවත් නොවීම යන ගේනු දෙකම මත බොහෝ සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ පුද්ගලික සෞඛ්‍ය ආයතන සම්බන්ධයෙන් එවැන්නක් නිර්ක්ෂණය නොවේ. තවද, ප්‍රතිගක්තිකරණය, දැනුම් දිය යුතු රෝග හා මාත්‍ය මරණ හැර පුද්ගලික වෛද්‍ය වෘත්තියේ යොදාගෙන දත්ත විශ්ලේෂණය කරනු ලැබේ.

සෞඛ්‍ය තොරතුරු ප්‍රතිපත්තියේ කාර්යික පදනම

ලේක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ (WHO) සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධති සවිමත් කිරීමේ ජාලය (HMN) නම් මෙවලම උපයෝගී කොටගෙන සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශ විසින් සිදුකරනු ලැබූ සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධති සම්ක්ෂණය මගින් සැලැකිල්ලට ලක් කළ යුතු ප්‍රාථමික ක්ෂේත්‍ර කිහිපයක් හඳුනාගනු ලැබේ. ඉතා උග්‍ර උග්‍රනා ප්‍රමාණය හා සැස්නිල් ප්‍රාථමික, පැතිරීම්, සැලුසුම්, සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධති ස්වකිය විශ්ලේෂණය මගින් හෙළිදරව් වූයේ HMN රන් සම්මතය හා සැස්නිල් ප්‍රාථමික හා සැස්නිල් ප්‍රාථමික සම්බන්ධ ප්‍රමාණවත් නොවන” බවත් ය. සෞඛ්‍ය තොරතුරු හා සම්බන්ධ ගැටුපු හා හිඳුස් සවිස්තරාත්මක ලෙස උග්‍ර විශ්ලේෂණය කිහිපයේදී සිදුකරන ලදී.

සැලකිය යුතු කරුණු

සෞඛ්‍ය තොරතුරු කළමනාකරණය පිළිබඳ පැහැදිලි ප්‍රතිපත්ති නොමැතිවීම, තොරතුරු පාලන යාන්ත්‍රණය ජ්‍යෙක්වලට බෙදා පැවතිම, පවතින තොරතුරු පද්ධති අතර සම්බන්ධීකරණය දුරවල්වීම, දත්ත ප්‍රමාණය සිම්බිට්වීම, තීරණ ගැනීමේදී තොරතුරු පාල්ප ලෙස භාවිතකිරීම, භා ප්‍රමාණවත් නොවන ස්වයංක්‍රීයකරණය නිසා සෞඛ්‍ය තොරතුරුවල ගුණාත්මකභාවයේ අවශ්‍යීම, ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතිය භා සම්බන්ධ ප්‍රධාන ගුරුණය. තවද, වෙනස්වන තොරතුරු අවශ්‍යකාවලට සරිලන ලෙස ජාතික සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතිය ප්‍රමාණවත් ලෙස පරිණාමය වී නොමැත. එමනිසා ප්‍රබල අවශ්‍යකාවක් වන “තොරතුරු සංස්කෘතියක්” ක්‍රමත් සෞඛ්‍ය ක්ෂේෂුය තුළ ස්ථාපනය වී නොමැත.

සෞඛ්‍ය තොරතුරු කළමනාකරණය සඳහා පැහැදිලි ලෙස අර්ථ දැක්වන ලද පාදේදීය, ආයතනික හෝ වැඩසටහන් පාදක කෙක්නෑද්ස්පානයන් සූම් ප්‍රතේශයකම තොපවති. ස්වඹිය අවකාශ සඳහා සමහර ක්ෂේත්‍ර තොරතුරු පදනම් නිරමාණය කොට තිබුණ ද, ඒවා ජාතික සෞඛ්‍ය තොරතුරු පදනම් නා ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා නිසි යාන්ත්‍රණ තොමැති. තවද, මෙම ඒකාබද්ධතාවක් තොමැතිවීම හේතුවෙන්, එකම දත්ත අංශ විවිධ පාර්ශ්වවලින් ලබාගන්නා අතර එනිසා දත්ත එකර්ස් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය මත අනවශ්‍ය බරක් පැටවී තිබේ. බොහෝ දත්ත රස්කිරීමේ ආකෘති පත්‍ර ද කාලෝචිතව සංශෝධනවලට ලක් වී තොමැති.

ශ්‍රී ලංකාවේ මහජන සෞඛ්‍ය වැඩසටහන් මෙහෙයවනු ලබන්නේ නියම කරනු ලැබූ අධ්‍යක්ෂවරුන් යටතේ වන අතර මූන් යම් මට්ටමක ස්වාධීපත්‍යයක් දරයි. එමනිසා මහජන සෞඛ්‍ය වැඩසටහන්වලට අයත් බොහෝ තොරතුරු පද්ධති නිදහස්ව ගොඩනගා නිදහස්ව ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. මෙම තත්ත්වය අනිවාර්යයෙන්ම තොරතුරු පුවමාරු කිරීමට බාධා ඇති කරයි.

තව ද, දැනට පවත්නා රෝහල් තොරතුරු පද්ධතිය වසර 20කට අධික කාලයකට සංශෝධනය කොට නොමැත. එමනිසා, වර්තමාන අවශ්‍යතා පූරුෂලීම සඳහා අවශ්‍ය සියලු තොරතුරු උත්පාදනය කළ නොහැක. උදාහරණයක් වශයෙන්, රෝහල් ක්‍රමය හරහා සියේකුතාන්මක බාහිර රෝහි දැන්ත ලබා නොගන්නා අතර, රෝහින්ගේ මූල ජ්‍රීත කාලය පූරුෂ විජිදී (යාච්ච්ව) සෞඛ්‍ය වාර්තා පවත්වා ගැනීම ද සිදු නොකෙරේ. සමහර පුද්ගලික සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ ආයතන මින් උත්පාදනය කරන තොරතුරු ජාතික සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතිය හා ඩුවමාරු කර ගැනීමට එම ආයතන කැමැත්තක් දැක්වුවද, එම ආයතන හා සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතිය අතර ඒකාබද්ධතාවක් ඇති කිරීම සඳහා නිසි යාන්ත්‍රණයක් නොමැත. එමෙන්ම, රෝහියානුබඳී සෞඛ්‍ය, පාරිජරික සෞඛ්‍ය, අනතුරු, දේශීය වෙවදු ප්‍රතිකාරක ආරක්ෂණය, අධික්ෂණ හා ඇගුණුම් හා රෝහල් කළමනාකරණ ආදිය හා සම්බන්ධ තොරතුරු ප්‍රමාණවත්ව නොපවති. වෙවදු රෘයායනාගාරවල හා විසින් උපකරණවල ඩිජිටල් අදාළ තොරතුරු පද්ධති හා සම්බන්ධ කොට ප්‍රශ්නයේ ලෙස යොදා නොගනියි.

ප්‍රතිකාරක හා නිවාරක තොරතුරු පදනම් බිම් මට්ටම් විභාල ද්‍රීත සම්බුද්‍යක් රස් කරන බව නිරීක්ෂණය කොට තිබේ. එනමුදු, ප්‍රතිපත්ති සම්පූද්‍යනයේදී, සැලසුම් සකස් කිරීමේදී, කළමනාකරණ හා සායනික තීන්දු ගැනීමේදී පවතින ද්‍රීත ක්‍රමක් ප්‍රමාණවත් ලෙස හාවත තොකේරේ. මෙම, කාලෝචිත තොරතුරු දැඩි ලෙස හිගවීම, තොරතුරු නැවත ලබාගැනීමේ අපහසුතාවය, තොරතුරු සැකසීමේ හා ඉදිරිපත් කිරීමේ අපහසුතාවය යන කරුණු සඳහා බලපා ඇති එක ප්‍රධානතම හේතුවක් වනුයේ ලිඛිත වාර්තා හා නාමලේඛනවලට ප්‍රවේශ වීමේ අපහසුතාවයයි. සාක්ෂි මත පදනම් වූ තීරණ දීමත් කරන හා එංඩු තීරණ ගැනීම සම්මතයක් ලෙස සලකන තොරතුරු සංස්කෘතියක් තොමුගිවීම ද මේ සහනා බලපා ඇති තවත් සාධකයකි.

දැනට, 1989 වර්ෂයේ, බලය විමධ්‍යතකරණය යටතේ පළාතක් තුළ සෞඛ්‍ය සේවා සඳහා වගකිවයුතු පාලන ආයතනය වන පළාත් සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂක කාර්යාලය, පළාත තුළ පිහිටි සෞඛ්‍ය ආයතනවල (ප්‍රතිකාරක හා නිවාරක) සෞඛ්‍ය තොරතුරු සවිස්තර ලෙස නොලබයි. තවද, පළාත් සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂක බලපුද්ගලයක් තුළ පිහිටි ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා කාර්යාල වෙත ලැබෙන්නේ එහි විෂය පරිය යටතේ පවතින ආයතනවල (ප්‍රතිකාරක හා නිවාරක) සෞඛ්‍ය තොරතුරු පමණි. මෙම බලපුද්ගල තුළ පිහිටි මධ්‍යම රුපයෙන් පාලනය වන සෞඛ්‍ය ආයතන (ලේඛිය අමාත්‍යාංශවලට අයත් ආයතන) ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා දෙපාර්තමේන්තු බලපුද්ග තුළ පිහිටියද, රේඛිය අමාත්‍යාංශයේ ආයතන වෙත සූදුව ම තොරතුරු වාර්තා කරයි. මෙම පළාත් සෞඛ්‍ය සේවා දෙපාර්තමේන්තු හා ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා දෙපාර්තමේන්තු මට්ටම්වල පවතින උග්‍රතාව එකි මට්ටම්වල සාක්ෂි මත පදනම් වූ තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියට බාධා පමණුවා ඇත.

පෙෂාද්දලික ලෙස හඳුනාගත හැකි සොබූ තොරතුරු සඳහා ඉහළ මට්ටමේ රහස්‍යභාවයක් අවශ්‍ය වේ. වර්තමානයේදී, තොරතුරු හැසිරවීමේදී, භාවිතයේදී, බෙදීමේදී හා පරේශ්‍යන සඳහා තොරතුරු හාවිතයේදී ආවාරධර්මිය කරුණු කෙරෙහි ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු නොකෙරේ. තොරතුරුවල හොතික හා අතාත්වික (virtual) යන තොරතුරු ආරක්ෂාව පිළිබඳ වත්මන් අවධානය දතා ඇතුළත් මට්ටමක පවතියි.

සෞඛ්‍ය තොරතුරු ස්වයාපීයකරණය විම මන්දාලී හා අඩු සම්බන්ධීකරණයක් සිතිත තත්ත්වයක පවතී. මේ සම්බන්ධව, තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ යටිතල පහසුකම් සඳහා දැරිය යුතු ආරම්භක පිටිවැය ද ප්‍රබල ගැටුවක්ව පවතී. එමත්ම, සාමාන්‍ය සෞඛ්‍ය කාර්ය මැණ්ඩලය තුළ තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය කෙරෙහි පවතින දැනුම හා කුසලතා ප්‍රමාණවත් නොවේ. තව ද, සැලුසුම් සහගත ධාරිතා වර්ධනය, නව සේවකයන් හඳුනාගැනීම හා බලුවාගැනීම තොරතුරු කළමනාකරණය හා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය පිළිබඳ ඔවුන් දක්වන අවධානය අඩුකම මෙම ගැටුව උග්‍ර කිරීමට හේතු වේ ඇත.

මැත කාලීන වර්ධන

හස්තිය හෙවත් කඩුසි පාදක ක්‍රමය පමණක් යොදාගැන්නා ජාතික තොරතුරු පද්ධතිය යල්පැනයි තත්ත්වයට යම්න් පවතියි. පිරිවැය සඡල හා තිරසාර ආකාරයට තොරතුරු පද්ධතිය යෝගේ හා වර්ණය ලෙස ස්වයුත්තියකරණයට ලක් කරමින් කාලීන අවශ්‍යතා අනුව සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධති නිවේකරණය කිරීම ඉතා වැදගත් වේ.

විද්‍යුත්-සෞඛ්‍ය ස්වයුත්තියකරණය හා නවොත්පාදනය

විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය, යන්න ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය නිර්වචනය කරන්නේ "සෞඛ්‍ය සම්පත් හා සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණය, ඉලෙක්ට්‍රොනික ක්‍රමවලට අනුව සිදුකිරීම" යනුවෙනි. සාමාන්‍යයෙන් විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය යනු තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය (ICT) සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ සියලු අංග හෝ යම් අංගයක් සඳහා යොදාගැනීමයි. සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණය බෙදාහැරීම (රෝගී කළමනාකරණය හා සෞඛ්‍ය සේවා කළමනාකරණය), මහජන සෞඛ්‍ය (නිවාරක හා ආධාරක), වෙළදා අධ්‍යාපනය හා සෞඛ්‍ය හා සම්බන්ධ පර්යේෂණ ආදිය සඳහා ඉහත සඳහන් තාක්ෂණ හා කුම යොදාගැනීම ද විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය යන්නට ඇතුළත් වේ.

විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය ක්‍රමවේදයන් යොදා ගැනීමෙන් ලබාගත හැකි වාසි සමූදාය අවබෝධ කරගතිමින්, ශ්‍රී ලංකා රජය සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍ර තුළ තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය යොදාගැනීමේ ක්‍රියාවලිය තිබූ කොට තිබේ. මෙයට සමාඟිව, විද්‍යුත් සෞඛ්‍යය පාලනය කරන ජාතික මට්ටමේ ආයතනයක් වන ජාතික විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය මෙහෙයුම් කමිටුව (NeHSC) පිහිටුවේමට ශ්‍රී ලංකා සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෙළදා අමාත්‍යාංශය පියවර ගෙන තිබේ. "විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය සඳහා පදනම් අති කිරීම - සාමාජික රට්වල ප්‍රගතිය" නම් වාර්තාව මිනින් ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය සඳහා වූ ගෝලීය නිරික්ෂණාගාරය ද මෙම පියවර සඳහා පුරුණ සහයෝගය ලබා දී තිබේ.

ජාතික විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය මෙහෙයුම් කමිටුව යටතේ ජාතික විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය මාර්ගෝපදේශ හා ප්‍රමිති (NeGS) කෙටුම්පත් කරනු ලැබේ. මෙම මාර්ගෝපදේශ ජාතික සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතියේ විද්‍යාත්මක ආකෘතිය, තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ කළමනාකරණය, ජාලකරණය හා සම්බන්ධ කිරීම, සන්නිවේදන අනුරු මූහුණත, ආචාරයරුම, පොදුගැලීකත්වය, රහස්‍යභාවය හා තොරතුරු පුරුණක්ෂිතභාවය හා දත්ත ප්‍රමිතිය ආදි අංග සඳහා අදාළ වේ. විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය මාර්ගෝපදේශ හා ප්‍රමිති වර්තමානයේ රාජ්‍ය අංශයේ සියලු විද්‍යුත් සෞඛ්‍යය පිළිබඳ නව සැලසුම් සඳහා පදනම් සපයයි.

විද්‍යුත් සෞඛ්‍යය පිළිබඳ වත්මන් වැඩසටහන්

මැත කාලයේදී රාජ්‍ය සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතියේ සැලකිය යුතු වර්ධනයන් සිදු වී තිබේ. සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෙළදා අමාත්‍යාංශය, වෙළදා ප්‍රශ්නවාත් උපාධි ආයතනය (PGIM) හා එක්ව සෞඛ්‍ය තොරතුරු කළමනාකරණය සඳහා අද්විතීය හා පුව්වේශ කුසලතා සහිත යුතු බලකායක් පුහුණු කර තිබේ. මෙම ජේව-වෙළදා තොරතුරු විද්‍යාවේදය පිළිබඳ පුහුණු කරනු ලැබූ වෙළදාවරු මැතකාලීන නවොත්පාදන සඳහා ප්‍රබල ලෙස දායක වී ඇති අතර තවදුරටත් එම දායකත්වය අඛණ්ඩව සපයයි.

මේ අතර ඉලෙක්ට්‍රොනිකව පිළියෙල කළ අභ්‍යන්තර රෝගීවීම හා මරණ පිළිබඳ වාර්තාව, (eIMMR) එහි අතින් පිළියෙල කළ වාර්තාවට වඩා සාර්ථක බවත් පෙන්වා ඇති. එබැවින්, රෝගීවීම් හා මරණ පිළිබඳ තොරතුරු රෝගීකිරීමේ ක්‍රියාවලිය හා වාර්ෂික සෞඛ්‍ය සංඛ්‍යා ලේඛන සම්පාදනය ඉදිරි වසර තුන තුළ සම්පූර්ණයෙන්ම ස්වයුත්තියකරණය වනු ඇති.

මධ්‍ය පරිමාන රෝගී කිහිපයකම බාහිර රෝගී අංශවල විද්‍යුත් රෝගී කුමනාකරණ පද්ධතියක අත්හා බැලීම් සිදුවෙමින් පවතින අතර, නේවාසික රෝගීන් සඳහා එකී පද්ධතියෙහි පරිපූර්ණ ආකාරයක් ගොඩනගමින් හා අත්හා බලනු ලබමින් පවතියි. වර්තමානයේදී වැඩි අවධානය යොමු වී ඇත්තේ සියලු රෝගීන් ලියාපදිංචිය හා ප්‍රතිකාර නිම කර මුදා හරින රෝගීන්ගේ රෝග හදුනාගැනීම තොරතුරු ලබා ගැනීම වෙතය. මෙම තොරතුරු පද්ධතිවල තිරසාරව තහවුරු කිරීම සඳහා තොරතුරු ආයතනවල පරිගණක නඩත්තු ඒකක පිහිටුවීම පිණිස අදාළ පියවර ගනු ලබමින් පවති. වර්තමානයේදී WEBIIS මෘදුකාංග තාක්ෂණය මිස්සේ පුහුනිකාගාර බහුතරයක උපත් පිළිබඳ තොරතුරු ඉලෙක්ට්‍රොනිකව එකතු කර ගැනී. තවද, මාතා හා ලමා සෞඛ්‍යය පිළිබඳ දත්ත රෝගීකිරීමේ ක්‍රියාවලිය හා ප්‍රතිකාරණය යොදා අඛණ්ඩ සාක්ෂිවා පවත්වනු ලබමින් පවතියි. අනනා හදුනාගැනීමේ කුමයක් වන පැද්ගලික සෞඛ්‍ය ආකාර (PHN) වර්තමානයේදී තියුම් වශයෙන් අත්හාබලමින් පවතියි. මෙම හදුනාගැනීමේ කුමය හේතුවෙන්, අඛණ්ඩ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණය හා ජ්‍යෙන් කාලය පුරා විනිදි (යාවත්ව) සෞඛ්‍ය වාර්තා සඳහා මගපාදන අතර එමගින් දත්ත රෝගීවූ අවස්ථා වශයෙන් ලබාගැනීමට පමණක් සීමා නොවී, රෝගීන් සංඛ්‍යාව ලෙස හදුනා ගැනීමට දායක වනු ඇති.

වෙළදාවරුන්ගේ පත්කිරීම්, උසස්කිරීම් හා මාරුකිරීම් පිළිබඳ සංකීර්ණ ක්‍රියාවලිය හැසිරවීම සඳහා මානව සම්පත් කළමනාකරණ කුමයක් දැන් ක්‍රියාත්මක වන අතර, අනෙකුත් සේවා කාණ්ඩ සඳහා ද මෙම කුමය නිවේකරණය කරමින් පවතියි.

මධ්‍යම මෙට්ටමේ සිට පර්යා සම්පත්ක සෞඛ්‍ය ආයතන දක්වා ප්‍රාදේශීය වෙළදා සැපයුම් අංග හරහා වෙළදා සැපයුම් ක්‍රියාකාරීත්වයක් ඇතිව සිදු කරනු පිණිස වෙළදා සැපයුම් අංශය මිනින් වෙළදා සැපයුම් ක්‍රියාකාරීත්වය ස්වයුත්තියකරණ පද්ධතියක් ස්ථාපනය කර ඇති.

මෙම ප්‍රතිපත්තිය

සෞඛ්‍ය තොරතුරු පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය, ජාතික සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තියට සමාන්තර වන අතර, එය එහි දැක්වෙන අභිමතකාරු ප්‍රතිපත්තිය සහ ප්‍රතිපත්තිය සඳහා නෑ සම්බන්ධ හැඳුනාගත් ගැටලු ජයගැනීමේ හා නියමිත ජාතික සෞඛ්‍ය ඉලක්ක කරා ලාභ වීමේ අරමුණින් “සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධති නවීකරණය” සඳහා බලධාරීන් ගත් කාලෝචිත ක්‍රියාමාර්ගත් සමගම මෙම ප්‍රතිපත්තිය සැකසීමේ වත්මන් ප්‍රයත්තය ඇරතුණි.

එමෙන්ම, සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතියෙහි අදාළ ක්ෂේත්‍ර අනාගතයේ දී ක්‍රමවත්ව ඉලක්ටොනික තොරතුරු පද්ධතියකට පරිවර්තනය කිරීමේ දී හා නවෝත්පාදන දිරිමත් කිරීමේ දී ගත යුතු දිගානතිය පෙන්නුම් කිරීම ද මෙයින් අරමුණු කෙරේ. ප්‍රත්‍යාග්‍ය සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතියක් හරහා විශ්වාසයීය හා ඉහළ ගුණාත්මකගාවයෙන් යුත් තොරතුරු හාවිත කිරීමෙන්, සෞඛ්‍ය පද්ධති කාර්ය සාධනය වැඩි දියුණු වීම, සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණයේ ගුණාත්මක හාවය ඉහළ යැම්, සෞඛ්‍ය සේවා සඳහා ප්‍රවේශීමේ පොදු පහසුකම්, සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීම වඩා ව්‍යාපෘති වීම, සෞඛ්‍ය සේවාවේ අනවශ්‍ය බර අඩුවීම, කාර්යක්ෂමතාවය වැඩිවීම හා පිරිවැය ස්ථලව්‍යය වැඩි දියුණු වීම යන යහපත් ප්‍රතිච්ල ලබා ගත හැකිවේ. තවද, සාක්ෂි මූලික තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියට ද මෙම ප්‍රතිපත්තිය පහසුකම් සලසුනු ඇතේ.

ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාවලිය

ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාවලිය සඳහා මූලික දිගානතිය තීරණය කිරීමේ දී 2009 අගෝස්තු මාසයේ සිදු කළ සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධති සවිමත් කිරීමේ (HMN) ජාල සම්ක්ෂණයේ ප්‍රතිච්ල දායක විය. ප්‍රධාන සෞඛ්‍ය තොරතුරු උප පද්ධති නියෝජනය කරමින් ඉහළ මට්ටමේ පාරුගවකරුවන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් ක්‍රියාත්මක සාකච්ඡා ගණනාවක් හරහා සිදුකරන ලද සවිස්තරාත්මක තත්ත්ව විශ්වේෂණයක් මත ප්‍රතිපත්ති සම්පාදන ක්‍රියාවලියේ මූලික කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී. මෙම සාකච්ඡා 2012 වර්ෂයේ අගෝස්තු මැයිනාගයේ පටන් 2013 වර්ෂයේ පෙරවාරි මාසය දක්වා පැවැත්විණි. සෞඛ්‍ය තොරතුරු ඒකකය හා ප්‍රතිපත්ති ප්‍රවර්ධන හා විශ්වේෂණ ඒකකය මෙම සාකච්ඡාවල දී ප්‍රධාන විශ්වේෂකයාගේ කාර්යනාරය ඉටු කරන ලදී.

සෞඛ්‍ය, පෙළුම් හා දේශීය වෙවෙනු අමාත්‍යාංශය, ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, රේජ්ස්ට්‍රාර ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුව, ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය, ලෝක බැංකුව, රාජ්‍ය තොවන සංවිධාන හා අනෙකුත් මූල්‍යාධාර සපයන ආයතනවල ඉහළම මට්ටමේ නිලධාරීන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් කෙටුම්පත දීප්ස ලෙස සාකච්ඡා කරනු ලැබේය. අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාගැනීමේ පෙර අවසන් කෙටුම්පත මහජනතාවගේ සියුම් පරික්ෂාවට ලක්කිරීමේ අවස්ථාව ලබාදීමෙන් පසු සමස්ත සමාජ එකත්තාවක් ඇතිකර ගැනීමේ හැකිවේ.

මාර්ගෝපදේශන මූලධර්ම

ක්‍රියාත්මක කිරීමේ යෝජිත සෞඛ්‍ය තොරතුරු ප්‍රතිපත්තිය පහත දැක්වෙන මාර්ගෝපදේශන මූලධර්මවලට අනුකූල චේ :-

1. පුරවැසි කේන්දුය ප්‍රවේශය,
2. යහපාලනය හා විනිවිද්‍යාවය,
3. නිදහස් සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණය, සෞඛ්‍යය සඳහා ඇති අයිතිය, පොදු සෞඛ්‍ය ආවරණය, සමාන්තමතාව හා සමාජ සාධාරණයෙන් යන ජාතික විනාකම්,
4. සෞඛ්‍ය තොරතුරු නිකුත් කිරීම හා පුවමාරු කරගැනීම සඳහා බහු පාර්ශ්වකරුවන්ගේ දායකත්වය, සහයෝගය හා ඔවුන් අතර සබඳතා දිරිමත් කිරීම,
5. සාක්ෂි මූලික තීරණ ගැනීම හා වග්ධීම,
6. සෞඛ්‍ය සේවාලාභීන්ගේ පොදුගැලීකන්වය හා රහස්‍යභාවය තහවුරුකිරීම
7. සංස්ක්තික විවිධත්වයට හා සමාජ ඇගුයුම්වලට සංවේදී වීම
8. අන්තර්-ක්‍රියාකාරීත්වය කෙරෙහි අවධානය යොමුකරන සෞඛ්‍ය තොරතුරු සඳහා වූ පද්ධති ප්‍රවේශය,
9. තොරතුරු ලබාගැනීමේ දී අමතර සහ අනවශ්‍ය දත්ත එකතු වීම අවම කිරීම,
10. තාක්ෂණික අදාළත්වය, සරල බව, පිරිවැය ස්ථලත්වය සහ තොරතුරු සම්පත් හාවිතයේ දී බුද්ධිමත්ව සහ කාර්යක්ෂමව යන කරුණු සඳහා අනුකූලතාවය දැක්වීම,
11. තොරතුරු පද්ධතිවල තීරසාරත්වය

ඉහත මූලධර්ම අනුගමනය කරමින් සකසා, ක්‍රියාත්මකකිරීම සඳහා වූ ප්‍රතිපත්තිවල දැක්ම, මෙහෙවර, අභිමතකාරු හා ප්‍රධාන ප්‍රතිපත්ති ක්ෂේත්‍ර පහත දැක්වේ.

දැක්ම

සේවාලාභීන්ගේ පොදුගැලීකන්වය හා රහස්‍යභාවය සහතික කරමින් එලදායි, කාර්යක්ෂම, යුක්තිසහගත, සැකසුරුවම් සහිත හා ගුණාත්මක සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවාවකට හේතුවන සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතියක්.

මෙහෙවර

සර්වතු, ඒකාබද්ධ, ප්‍රත්‍යාග්‍ය, ගතික, පිරිවැය සංලෑප හා තිරසාර සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතියක් පිහිටුවීම ක්‍රිඩ් සාක්ෂි-පාදක නිරණගැනීම සඳහා ගුණාත්මක හා කාලෝචිත සෞඛ්‍ය තොරතුරු සැපයීම.

ප්‍රතිපත්තිමය අඩිමතාරථ

මෙම ප්‍රතිපත්තිය පාලුල අඩිමතාරථ වනුයේ -

1. සංචිතානාමය කළමනාකරණය හා සංචිතානාමය සඳහා සහාය වනු පිළිස සමස්ත සෞඛ්‍ය ආයතනවලින් 50% ක කාලෝචිත හා ගුණාත්මක සෞඛ්‍ය තොරතුරු උත්පාදනයක්, නිකුත් කිරීමක් හා භාවිතයක් සහතික කිරීම,
2. සියලුම මූලික රෝහල්, දිස්ත්‍රික්ක මහ රෝහල්, පලාත් මහ රෝහල් හා ඩික්ෂණ රෝහල්වලින් 50% කින් සෞඛ්‍ය සේවා ලබාගන්නා ආරක්ෂණාලීන්ට, හැඳුව්ල් හා අඛණ්ඩ ආරක්ෂණයක් ලබාදීම සඳහා, පුඩ්ල් පොදුගලික හා ප්‍රජා පාදක සෞඛ්‍ය තොරතුරු කළමනාකරණ පද්ධති ස්ථාපනය කිරීම,
3. සේවාලාභීන්ගේ ආවාරධර්මිය කරුණු හා රහස්‍යභාවය පූර්කීමින් සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතිවල සියලුම හැඳුගත භැංකි දත්ත/තොරතුරු සම්බන්ධයෙන්, ප්‍රශ්නය දත්ත පූවමාරු කරගැනීමක් හා සෞඛ්‍ය තොරතුරුවලට ප්‍රවේශයක් සහතික කිරීම.
4. තොරතුරු පද්ධති අතර අන්තරු-ක්‍රියාකාරීත්වය සහතික කරමින්, සියලු තොරතුරු ක්‍රියාවලියන්හි සෞඛ්‍ය තොරතුරු කළමනාකරණය හා විද්‍යුත් සෞඛ්‍යය හා සම්බන්ධ යෝග්‍ය නවෝත්පාදන දිරිගැනීමේ,
5. සමස්ථ සෞඛ්‍ය තොරතුරුවල/දත්තවල ආරක්ෂාව හා සම්පූර්ණව තහවුරු කිරීම,
6. සමස්ත සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතිවල තිරසාර්ථිවය තහවුරුකිරීම.

මෙම ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය මගින් ඉහත දැක්වෙන ප්‍රතිපත්ති අඩිමතාරථ ලියා කර ගැනීම සඳහා සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධති හා සම්බන්ධ ක්ෂේත්‍ර පහක් ඔස්සේ නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරනු ලබයි :-

1. සෞඛ්‍ය තොරතුරු හා සම්බන්ධ සම්පත්,
2. දුරක්‍රියාත්මක මූලිකාංග,
3. දත්ත හා තොරතුරු කළමනාකරණය,
4. දත්තවල/තොරතුරුවල ආරක්ෂාව, සේවාදායක පොදුගලිකත්වය, රහස්‍යභාවය හා ආවාරධර්ම,
5. විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය හා නවෝත්පාදන ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශන.

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශන

1. සෞඛ්‍ය තොරතුරු හා සම්බන්ධ සම්පත්
 - 1.1 කාර්යක්ෂමතාව වර්ධනය කිරීම සඳහා, තොරතුරු ක්‍රියාවලි, කාර්යපටිපාටි, යටිතල පහසුකම් හා මානව සම්පත්, දත්ත කළමනාකරණය සඳහා උවිත අන්දමින් යොදා ගැනීම.
 - 1.2 සෞඛ්‍ය තොරතුරු හා සම්බන්ධ සංචිතානාමය, ආයතනික හා තනි පුද්ගල ධාරිතා වර්ධනය සඳහා පහසුකම් සැලසීම.
 - 1.3 සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතිවල තිරසාර්ථිවය තහවුරුකිරීම සඳහා අඛණ්ඩ ව්‍යුහික සම්පත් වෙන්කිරීම හා මුදල් ලබාදීම තහවුරු කිරීම.
2. දුරක්‍රියාත්මක දත්ත අංග
 - 2.1 සෞඛ්‍ය තොරතුරු රස්කිරීම සහ ඒ හා සම්බන්ධ තොරතුරු ක්‍රියාවලි සියලු මට්ටම්වල තොරතුරු අවශ්‍යතා හා දුරක්‍රියාත්මක සහ ගැලීම් සහතික කිරීම.
 - 2.2 රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන අංශයෙන් ලබාගන්නා සෞඛ්‍ය හා සෞඛ්‍යය හා සම්බන්ධ දත්ත අංග/තොරතුරු ජාතික සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතිය හා ඒකාබද්ධ කිරීම.
3. දත්ත හා තොරතුරු කළමනාකරණය
 - 3.1 සෞඛ්‍ය තොරතුරු පාලන ව්‍යුහය¹ ගක්තිමත් කිරීම.
 - 3.2 සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණාලීන්ගේ ආරක්ෂණයේ අඛණ්ඩභාවය ජීවිත කාලය පුරා විහිදී (යාවත්ව) සෞඛ්‍ය වාර්තා මගින් තහවුරු කිරීම.
 - 3.3 සෞඛ්‍ය දත්ත/තොරතුරු නිසි පරිදි රඳවාගැනීම, සංරක්ෂණය හා බැහැර කිරීම තහවුරු කිරීම.
 - 3.4 සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රය තුළ හා බාහිර ක්ෂේත්‍ර අතර දත්ත හා තොරතුරු පූවමාරු කරගැනීම දිරිමත් කිරීම.

1 තොරතුරු ක්‍රියාවලි යන්නට පහත දැක්වෙන ක්‍රියාවලි අනුළත් වේ. දත්ත/තොරතුරු එක්ස්පිශරීම, සංචිතානාමය, විශ්ලේෂණය, ගබඩාකිරීම සහ මතකයෙන් නැවත ලබාගැනීම, සම්පූර්ණය හා ලබාගැනීම, සැකකිරීම හා පුද්ගලිකය.

2 සෞඛ්‍ය තොරතුරු පාලනය ව්‍යුහය යනු ව්‍යුහය මට්ටමක දී තොරතුරු කළමනාකරණය සඳහා ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන බහු-ක්ෂේත්‍ර ව්‍යුහ, ප්‍රතිපත්ති, කාර්යපටිපාටි, ක්‍රියාවලි හා පාලනයෙන් සම්දායක.

- 3.5 ජාතික හා උප ජාතික මට්ටමේ දත්ත හා තොරතුරුවල ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ වගකීම අදාළ බලධාරීන් වෙත පැවරීම.
- 3.6 යෝග්‍ය දත්ත සැකසීම, සෞඛ්‍ය තොරතුරු වාර්තාකරණයේ කාර්යක්ෂමතාව හා ගුණාත්මකභාවය වැඩි දියුණු කිරීම හා සියලු පාර්ශවකරුවන් වෙත සෞඛ්‍ය තොරතුරු වෙත ප්‍රාග්ධනවීමේ අවකාශය වැඩි කිරීම මගින් සෞඛ්‍ය දත්ත හා තොරතුරුවල ප්‍රශස්ත හා පෘථිවී උපයෝගනය තහවුරු කිරීම.
4. දත්තවල/තොරතුරුවල ආරක්ෂාව, සේවාදායක පොදුගැලීකත්වය, රහස්‍යභාවය හා ආචාරධර්ම
- 4.1 සේවාදායක පොදුගැලීකත්වය හා රහස්‍යභාවය සහතික කිරීම සඳහා, ආචාරධර්ම හා සාධාරණ තොරතුරු තීති තොරතුරු කළමනාකරණයට ඇතුළත් කිරීම.
- 4.2 සේවාදායක දත්ත ආරක්ෂාකිරීම සඳහා දත්ත හා තොරතුරුවල ආරක්ෂාව සහතික කිරීම.
5. විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය හා නවෝත්පාදන
- 5.1 විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය හා නවෝත්පාදන පාදන ව්‍යුහය ගක්තිමත් කිරීම.
- 5.2 සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතිවල ගුණාත්මකබව, කාර්යක්ෂමතාව, රෝගී ආරක්ෂණය හා පිරිවැය සඳහාත්වය වැඩි දියුණුවන අයුරින් තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ විසඳුම් හා නවෝත්පාදන උවිත අන්දමින් යොදා ගැනීම.
- 5.3. මායිම ඉක්ම් වූ තොරතුරු තුවමාරුවක් සඳහා පහසුකම් සැලසීමට ප්‍රමිතකරණය තුළින් ජාතික සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතියේ විවිධ උප-සෑරවකරුවල අන්තර්-ශ්‍රී යාකාරීත්වය තහවුරු කිරීම.
- 5.4 සෞඛ්‍ය දත්ත/ තොරතුරු අපනේගාම අවමකිරීම සඳහා ඒවා ගබඩාකරණය සඳහා පහසුකම් සැලසීය යුතු අතර, තොරතුරුවල ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම.
- 5.5 විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය හා සම්බන්ධ යටිතල පහසුකම් හා මානව සම්පත් ධාරිතා වර්ධනය සඳහා පහසුකම් සැලසීම.
- 5.6 විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය පද්ධතිවල තිරසාරත්වය තහවුරුකිරීම සඳහා අභ්‍යන්තර වාර්ෂික සම්පත් වෙන්කිරීම හා මූල්‍යමය පහසුකම් ලබාදීම තහවුරු කිරීම.

ප්‍රතිපත්තිය ස්ථියාත්මක කිරීම

සෞඛ්‍ය සේවා පහසුකම් සළසන ආයතනවලට ස්වකිය සෞඛ්‍ය තොරතුරු කළමනාකරණය හා ප්‍රවිරුධ්‍යය සඳහා පියවරගැනීමට යොමුකරන ප්‍රධානම ලේඛනය වශයෙන් මෙම ප්‍රතිපත්තිය ස්ථියාත්මක කරනු ඇත.

සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශයේ කළමනාකරණ සංවර්ධන හා ක්‍රමසම්පාදන අංශයේ සෞඛ්‍ය තොරතුරු ඒකකය මෙම ප්‍රතිපත්තිය ස්ථියාත්මක කිරීමේ කේත්ත්දේප්‍රානය වනු ඇත.

සෞඛ්‍ය ඉලක්කවලට සම්බන්තරව, සමස්ත සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය සඳහා දායක වන අයුරින්, සෞඛ්‍ය තොරතුරු උත්පාදනය, නිකුත් කිරීම, විශ්ලේෂණය හා භාවිතය පිළිබඳ වගකීම දරන ආයතන තම කාර්යය ඉටුකරන්නේ ද යන වග සෞයාබැලිමේ හා එම ආයතනවලට එස්ථාන මගපෙන්වීමේ වගකීම මෙම ඒකකය සතු වේ. උවිත අභ්‍යන්තර හා බාහිර ඇගැසීම් යාන්ත්‍රණ මගින් වරින් වර තොරතුරු පද්ධතිවල තිදියේ හදානාගැනීම ද ඒවා තිවැරදි කිරීම කෙරෙහි පහසුකම් සැලසීම ද මෙම ඒකකයේ වගකීම වේ.

ජාතික සෞඛ්‍ය තොරතුරු ක්‍රමසම්පාදක සැලසීම (ඇමුණුම 1) මගින් මෙම ප්‍රතිපත්තිය ගක්තිමත් කෙරන අතර, එය අවශ්‍ය ස්ථියාකාරී සැලසුම් සකස්කිරීම සඳහා නිසි මගපෙන්වීම තුළින් මෙම ප්‍රතිපත්තිය ස්ථියාත්මක කිරීමට සඳහා සහාය දක්වයි.

ප්‍රතිපත්තිය අධික්ෂණය හා ඇගයිම

සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශයේ කළමනාකරණ සංවර්ධන හා ක්‍රමසම්පාදන අංශයේ සෞඛ්‍ය තොරතුරු ඒකකය මෙම ප්‍රතිපත්තිය හා ක්‍රමසම්පාදක සැලසීම නිශ්චිත කාල ප්‍රාන්තරවලදී සමාලෝචනය කොට සංශෝධනය කිරීම පිළිබඳ මෙම ඒකකයේ වගකීම දරයි.

මෙම ප්‍රතිපත්තිය ස්ථියාත්මක කිරීම සමාලෝචනය සඳහා කළමනාකරණ සංවර්ධන හා ක්‍රමසම්පාදන අංශයේ සෞඛ්‍ය තොරතුරු ඒකකය අධික්ෂණය හා ඇගයුම් ක්‍රමවේදයක් සකස් කළ යුතුය. ප්‍රතිපත්තියෙහි අඩු පෘථිවී අමිත්‍ය පෘථිවී අධිමතාර්ථ සාර්ථකව ලාභකරගැනීම ස්ථියාත්මය සඳහා අධික්ෂණය හා ඇගයුම් සැලසීම ප්‍රධාන කාර්යසාධන දරුණුකිවින් (ඇමුණුම 2) සමන්විත විය යුතු ය.

වෙනත් අදාළ ප්‍රතිපත්ති

මෙම ප්‍රතිපත්තිය ශ්‍රී ලංකා රජයේ සියලු අදාළ සෞඛ්‍ය හා සම්බන්ධ ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූල විය යුතු ය.

මෙම ප්‍රතිපත්තිය තොරතුරු රුස්කිරීම රැඳවාගැනීම, නිකුත් කිරීම, සංරක්ෂණය හා බැහැරකිරීම පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා රජයේ සියලු අදාළ තොරතුරු පනත්වලට අනුකූල විය යුතු ය.

මෙම ප්‍රතිපත්තිය ජාතික හාංහා පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා රජයේ සියලු පනත්වලට අනුකූල විය යුතු ය.

මෙම ප්‍රතිපත්තිය පොදුගැලීකත්වය හා රහස්‍යභාවය පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා රජයේ දැනට පවතින සියලු නිශ්චිතවලට/රෙගුලාසිවලට අනුකූල විය යුතු ය.

මෙම ප්‍රතිපත්තිය ඉලක්ක්වානික ගනුදෙනු හා පරිගණක අපරාධවලට අදාළ ශ්‍රී ලංකා රජයේ දැනට පවතින සියලු නිශ්චිතවලට/රෙගුලාසිවලට අනුකූල විය යුතු ය.

මෙම ප්‍රතිපත්තිය බුද්ධිමය දේපල අධිකිවාසිකම්වලට අදාළ ශ්‍රී ලංකා රජයේ දැනට පවතින සියලු නීතිවලට/රෙගුලාසිවලට අනුකූල විය යුතු ය.

ශ්‍රී ලංකා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ ආයතනය (ICTA) විසින් නිරදේශ කොට ඇති වෙබ් ප්‍රමිතිකරණ හා මාර්ගෝපදේශ අනුගමනය කිරීම මගින්, සියලු රාජ්‍ය ආයතනයන්හි වෙබ් අඩවිවල පවතින ඒකීයන්ය හා ප්‍රමිතකරණය මෙම ප්‍රතිපත්තිය මගින් තහවුරු කළ යුතුය.

ජාතික සෞඛ්‍ය තොරතුරු කුමෝපායික සැලැස්ම
සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය ටෙවද්‍ය අමාත්‍යාංශය

ආමුණුම 1

කෙටි යෙදුම්

Add. Sec. (MS)	-	අතිරේක ලේකම් (වෙවද්‍ය සේවා)
BH	-	මූලික රෝහල්
CMU	-	පරිගණක නඩත්තු ඒකක
Cons. HI	-	සෞඛ්‍ය තොරතුරු පිළිබඳ විශේෂයෙන් වෙවද්‍ය
D/HI	-	අධ්‍යක්ෂ/සෞඛ්‍ය තොරතුරු
D/OD	-	අධ්‍යක්ෂ/ආයතන ප්‍රවර්ධන
D/P	-	අධ්‍යක්ෂ/සැලසුම්
D/PHSD	-	අධ්‍යක්ෂ/පොදුගලික සෞඛ්‍ය සේවා ප්‍රවර්ධන
DCS	-	ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
DDG(P)	-	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (සැලසුම්)
DGH	-	දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල්
DGHS	-	සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
GIS	-	භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධතිය
HIS	-	සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතිය
HIU	-	සෞඛ්‍ය තොරතුරු ඒකකය
ICT	-	තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය
M/E	-	අධික්ෂණය හා ඇගැසීම
MO/DS-HI	-	වෙවද්‍ය නිලධාරීන්/දන්ත වෙවද්‍ය නිලධාරීන් - සෞඛ්‍ය තොරතුරු
MRR	-	වෙවද්‍ය ලේඛනාගාරය
NeGS	-	ජාතික විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය මාර්ගෝපදේශ හා ප්‍රමිත
NeHSC	-	ජාතික විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය මෙහෙයුම් කමිටුව
NHISC	-	ජාතික සෞඛ්‍ය තොරතුරු මෙහෙයුම් කමිටුව
NHSL	-	ශ්‍රී ලංකා ජාතික රෝහල
PDHS	-	පළාත් සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ
PGH	-	පළාත් මහා රෝහල
PDN	-	පොදුගලික සෞඛ්‍ය අංශය
RDHS	-	ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා දෙපාර්තමේන්තුව
RGD	-	රෙජස්ට්‍රුටර් ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුව
SH	-	සෞඛ්‍ය ලේකම්
TH	-	ඡික්ෂණ රෝහල්
UADS	-	දත්ත/තොරතුරු භූවමාරු කිරීම සඳහා හවිතා කරන ගිවිසුම්
WGIE	-	නවෝත්පාදන හා විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය පිළිබඳ ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායම
WGIPR	-	තොරතුරු ක්‍රියාවලි ප්‍රති ව්‍යුහගත (re-engineering) කිරීමේ ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායම
WHO	-	ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය

ප්‍රතිපත්ති ක්ෂේත්‍ර 1 : සෞඛ්‍ය තොරතුරු හා සම්බන්ධ සම්පත්

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය 1.1 : කාර්යක්ෂමතාව වර්ධනය කිරීම සඳහා, තොරතුරු ක්‍රියාවලි, කාර්යපටිපාටි, යටිතල පහසුකම් හා මානව සම්පත්, දත්ත කළමනාකරණයේ දී උවිත අන්දමින් යොදා ගැනීම.

ක්ෂේත්‍රය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් ක්ෂේත්‍ර / ක්‍රියාකාරකම් මාර්ගෝපදේශ	කාල රාමුව ¹	වගකීම
1.1.1 තොරතුරු ක්‍රියාවලිය සහ කාර්ය පටිපාටිය සෞඛ්‍ය තොරතුරු ක්‍රියාවලිය නිවේකරණය සහ අඛණ්ඩතාව වැඩි දියුණු කිරීම සහතික කිරීම.	1.1.1.1 ජාතික සෞඛ්‍ය තොරතුරු මෙහෙයුම් කමිටුවක් (NHISC) යටතේ තොරතුරු ක්‍රියාවලි කළමනාකරණය සඳහා අධික්ෂණ /සෞඛ්‍ය තොරතුරුගේ (D/HI) නායකත්වය ඇතිව ස්ථීර තාක්ෂණික කණ්ඩායමක් (WGIPR) ස්ථාපිත කිරීම.	මුළුක ඇගයීම සඳහා මාස 3 ක්	NHISC, D/HI
	1.1.1.2 කාලානුරුපිත තොරතුරු ක්‍රියාවලිය ඇගයීම, හිදැස් සහ අඩුපාඩු හඳුනාගැනීම සහ ඒවා නිවැරදි කිරීමට උපදෙස් දීම, අවශ්‍යතාවය අනුව තාක්ෂණය අනුගත කිරීම සහ ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම.	මුළුක ඇගයීම සඳහා මාස 6 ක් සහ ඉන්පසු අඛණ්ඩතාව ක්‍රියාකාරකම්	NHISC යටතේ ස්ථාපිත WGIPR
	1.1.1.3 එම 1.1.1.2 අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීම සඳහා නව තොරතුරු ක්‍රියාවලියන් ස්ථාපිත කිරීම.	මාස 24 ක්	NHISC යටතේ ස්ථාපිත WGIPR
1.1.2 ICT යටිතල පහසුකම්, ICT උපාංග සහ මැදුකාංග තොරතුරු පද්ධතිය ස්වයංක්‍රීය කිරීම වලදී ICT සම්පත් ප්‍රශ්නය සහ යෝගා ලෙස හාවිතය සහතික කිරීම.	1.1.2.1 NeGS වලට අනුකූලව ICT ස්වයංක්‍රීයකරණයට අදාළ උපාංග ලබා ගැනීම සහ ICT යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම.	අඛණ්ඩතාව ක්‍රියාකාරකම්	සියලුම DDGs
	1.1.2.2 NeGS වලට අනුකූලව ජාතික මට්ටමේ, දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ සහ ආයතන මට්ටමේ, කේන්ද්‍රිය සෞඛ්‍ය තොරතුරු සහ මැදුකාංග සුරක්ෂාගාර සඳහා සර්වර (server) පහසුකම් ස්ථාපිත කිරීම හා/හෝ නඩත්තු කිරීම සහ හාවිතා කිරීම.	මාස 24 ක්	SH, DDG(P), D/HI
	1.1.2.3 NeGS වලට අනුකූලව අදාළ ඒකක වල උපයෝගිතාවයක් වශයෙන්, නිල ලෙස හාවිතය සඳහා, අන්තර්ජාල සම්බන්ධතා සැපයීම්.	මාස 24 ක්	DGHS,D/HI
	1.1.2.4 පරිගණක නඩත්තු ඒකක මිනින් වැඩ්වීමේ දී සිදුවන ඉලෙක්ට්‍රොනික දායාංග හා පරිගණක ජාල වල දේශ ගැවීමෙන් හා සම්ම කිරීම සඳහා නඩත්තු යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කිරීම.	මාස 12 ක්	DGHS,DDG(P),D/HI
	1.1.2.5 NeGS වලට අනුකූලව සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවා අංශවල යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කරන ව්‍යවස්ථා වලට ICT අනුගත කිරීම.	අඛණ්ඩතාව ක්‍රියාකාරකම්	SH, සියලුම DDGs
ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය 1.2 : සෞඛ්‍ය තොරතුරු හා සම්බන්ධ සංවිධානමය ආයතනික හා තනි පුද්ගලයාරිකා වර්ධනය සඳහා පහසුකම් සැපයීම			
ක්ෂේත්‍රය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් ක්ෂේත්‍ර / ක්‍රියාකාරකම් මාර්ගෝපදේශ	කාලරාමුව	වගකීම
1.2.1 මානව සම්පත් සෞඛ්‍ය තොරතුරු කළමනාකරණයට අදාළ මානව සම්පත් ගක්තිමත් කිරීම.	1.2.1.1 සෞඛ්‍ය තොරතුරු කළමනාකරණයට සහ තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණ ක්ෂේත්‍රයට (ICT) යෝග සේවක ප්‍රමාණය කළින් කළ සමාග්‍රීවනය සහ ප්‍රතිශ්වරීනය කිරීම.	අඛණ්ඩතාව ක්‍රියාකාරකම්	DDG(P), D/P, D/HI

1 ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් ක්ෂේත්‍ර/ක්‍රියාකාරකම් මාර්ගෝපදේශ, ක්‍රියාවල නෘතිවල කාල රාමුව මෙම ප්‍රතිපත්තිය දියත් කළ දින සිට ගණනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රතිපත්ති ක්ෂේත්‍ර 1 : සෞඛ්‍ය තොරතුරු හා සම්බන්ධ සම්පත් (සම්බන්ධිතයි)

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය 1.1 : කාර්යක්ෂමතාව වර්ධනය කිරීම සඳහා, තොරතුරු ක්‍රියාවලි, කාර්යපටිපාරි, යටිතල පහසුකම් හා මානව සම්පත්, දත්ත කළමනාකරණයේ දී උච්ච අන්දමින් යොදා ගැනීම.

ක්ෂේත්‍රය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් ක්ෂේත්‍ර / ක්‍රියාකාරකම් මාර්ගෝපදේශ	කාල රාමුව ¹	වගකීම
	1.2.1.2 පෙෂළේගලික සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවා අයත්තනවල ඇතුළුව, දැනටමත් සේවය කරන කියලුම සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලයේ කුසලතා, ආකල්ප සහ ක්‍රියාමාර්ග, සෞඛ්‍ය තොරතුරු ක්‍රියාවලය වෙනුවෙන් ප්‍රයස්ක ලෙස උපයෝගී කරගැනීම වැඩි දියුණු කිරීම.	අධ්‍යෙච් ක්‍රියාකාරකම්	DGHS, DDG(P), D/HI
	1.2.1.3 සෞඛ්‍ය තොරතුරු කළමනාකරන සහ තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණ සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩල වෙනුවෙන් වෘත්තිය දැනුම වැඩිකිරීමට නිසි පූජාණු වැඩිසටහන් අධ්‍යෙච් ලබා දීම.	අධ්‍යෙච් ක්‍රියාකාරකම්	DDG(P), D/HI
	1.2.1.4 රෝගී සහ මරණ වාර්තා තබා ගැනීම සහ නොවන සේවය සෞඛ්‍ය ආක්ෂණ සේවා මණ්ඩල සැපයුම් සඳහා පූජාණුවක් ලබා දීම.	අධ්‍යෙච් ක්‍රියාකාරකම්	DDG(P), DDG(MS), D/HI, DD/MSU

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය 1.3 : සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතිවල තිරසාරත්වය තහවුරු කිරීම සඳහා අධ්‍යෙච් වාර්ෂික සම්පත් වෙන්කිරීම හා මුදල් ලබාදීම තහවුරු කිරීම.

ක්ෂේත්‍රය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් ක්ෂේත්‍ර / ක්‍රියාකාරකම් මාර්ගෝපදේශ	කාල රාමුව ¹	වගකීම
1.3.1 තිරසාර තොරතුරු පද්ධති සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතිවල සියලුම නවීකරණ කටයුතු තිරසාරත්වය ඉලක්ක කර ගෙන සිදු කිරීම.	1.3.1.1 සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතිය සහ මෙම සෞඛ්‍ය තොරතුරු ක්ෂේත්‍රයික සැලස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වැය දිරිජ හඳුනා ගැනීම.	මාස 12 ක්	SH, DGHS
1.3.2 සම්පත් බලමුලු ගැනීම සෞඛ්‍ය තොරතුරු හා සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධති කළමනාකරණය වෙනුවෙන් සම්පත් බලමුලු ගැනීම් සඳහා පහසුකම් සැලස්වීම.	1.3.2.1 ප්‍රායෝගික පියවර වලට බෙදෙන ලෙස පිළියෙළ කරන් ජාතික හා දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ තොරතුරු පද්ධති නවීකරණ ක්‍රියාකාරී සැලස්ම්, යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය හා මානව සම්පත් ධාරිතා වර්ධනය හා සම්ගාමීව, කුමාණුකුලට ක්‍රියාත්මක කිරීම.	මාස 12 ක්	SH, DGHS, සියලුම පළාත් SHs, සියලුම PDHS
	1.3.2.2 කුමාණුකුල අපහරණය සහ පිරිවය-ලැංඡය ආදේශ කිරීම තුළින් නව තාක්ෂණික නිපැයුම් සහ සෞඛ්‍ය ගැනීම අනුගත කිරීම.	අධ්‍යෙච් ක්‍රියාකාරකම්	DGH, සියලුම PDHS, NHISC යටතේ ස්ථාපිත WGIPR, D/HI

ප්‍රතිපත්ති ක්ෂේත්‍ර 2: දරුකක හා දත්ත අංග

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය 2.1 : සෙවාධාරී රස්කීරීම් සහ ඒ හා සම්බන්ධ තොරතුරු ක්‍රියාවලි සියලු මට්ටම්වල තොරතුරු අවශ්‍යතා හා දරුකක සමග ගැලීම් සහතික කිරීම.

ක්‍රමෝපාය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් ක්ෂේත්‍ර / ක්‍රියාකාරකම් මාර්ගෝපදේශ	කාල රාමුව ¹	වගකීම
2.1.1 දරුකක ජාතික, දිස්ත්‍රික් හා ආයතනික මට්ටම්න් උපයෝගී කළ හැකි අවම දරුකක කට්ටලයන් හඳුනා ගැනීම.	2.1.1.1 ජාතික, දිස්ත්‍රික් හා ආයතනික මට්ටම්න්, අධික්ෂණය හා ඇගුමුම් (M&E) රාමුව ඇතුළු තොරතුරු අවශ්‍යතා හඳුනා ගැනීම.	මූලික ඇගයීම සඳහා මාස 6 ක්	DDG(P), D/HI
	2.1.1.2 අත්‍යවශ්‍ය තොරතුරු අවශ්‍යතාවන් තාප්තිමත් කරන අවම දත්ත අංග සහ අවම දත්ත කට්ටල හඳුනා ගැනීමෙන් අවම දරුකක අර්ථ දැක්වීම. ඒවා ජාත්‍යන්තරව පිළිගත් දරුකක වලට අදාළ සැම අවස්ථාවකදීම සම විය යුතු බව නිර්දේශ කිරීම.	මාස 12 ක්	DDG(P), D/OD, D/HI
	2.1.1.3 ක්‍රියාකාරකම් වැඩි දියුණු කිරීමේ අරමුණින්, කිලින් කළට, දරුකයන් සමාලෝචනය කිරීම.	අඛණ්ඩ ක්‍රියාකාරකම්	DDG(P), D/HI, NHISC යටතේ ස්ථාපිත WGIPR
2.1.2 දත්ත අංග, දත්ත ප්‍රමිති සහ පරා-දත්ත (Meta-data) දත්ත අංග හා ඒවායේ අර්ථ නිරුපණයන්වල ඒකීයන්වය සහතික කිරීම.	2.1.2.1 කාලානුරුපිත අදාළ ජාතික ආයතන සහ WGIPR සමග සාකච්ඡා කර ජාතික වගයෙන් වැදගත් දත්ත අංග සහ දත්ත ආකෘති පත්‍ර සංගේධනය කිරීම. එම සංගේධන ආකෘති පත්‍ර, අනාගත ස්වයංක්‍රීයකරණය අවශ්‍යතාවයන් සඳහා දිරිගැනීමක් සහ සාකච්ඡා දැක්වීය යුතුය.	අඛණ්ඩ ක්‍රියාකාරකම්	සියලුම DDGs, D/HI, NHISC යටතේ ස්ථාපිත WGIPR
	2.1.2.2 වරින් වර ජාතික මට්ටම්න්, දත්ත ප්‍රමිතින් සහ දත්ත අර්ථ නිරුපණයන් (දත්ත ගබඳ කේළය පිළියෙළ කිරීම, පවත්වාගෙන යාම) සහ පරා-දත්ත ² (Meta-data) සංගේධනය කිරීම.	මූලික ඇගයීම සඳහා මාස 6 ක් සහ ඉත්පාදු අඛණ්ඩ ක්‍රියාකාරකම්	D/HI, NHISC යටතේ ස්ථාපිත WGIPR
2.1.3 තොරතුරු ක්‍රියාවලි හාවිභා කරන්නන් විසින් තිශ්විතව අර්ථ දත්වා ඇති දත්ත කාණ්ඩා ගුණාත්මක තොරතුරු ක්‍රියාවලින් පෙළගැස් විය යුතුය.	2.1.3.1 හඳුනාගත් අවම දත්ත අංග කට්ටල සමග සමාන්තරවන පරිදි, තොරතුරු ක්‍රියාවලින් වැඩි දියුණු කිරීම හෝ ස්ථාපිත කිරීම.	මාස 18 ක්	D/HI, WG
	2.1.3.2 දත්ත රස්කීරීමේ, දත්ත රස්කීරීමේ මෙවලම්/ආකෘති පත්‍ර හෝ වාර්තා කිරීමේ වෙනස් වන අවශ්‍යතාවයන් සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීම සහ සම්බන්ධීකරණය කිරීම.	අඛණ්ඩ ක්‍රියාකාරකම්	අදාළ ජාතික වැඩසටහන්/ඒකක, NHISC යටතේ ස්ථාපිත WGIPR

² දත්ත උත්පාදනය කළ ක්‍රමය, දත්තවල අරමුණ, උත්පාදනය කළ දිනය හා ටෙලාව, දත්තවල උත්පාදකයා හෝ කර්තා, පරිගණක ජාලය තුළ දත්ත උත්පාදනය කළ ස්ථානය සහ ප්‍රමිති, යන ආදි දත්ත පිළිබඳ අංගවලින් එකක හෝ ක්‍රියාවල පිළිබඳව, තොරතුරු සපයන දත්ත, පරා - දත්ත ලෙස නිර්වචනය කෙරේ.

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය 2.2 : රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය තොවන අංශයෙන් ලබාගන්නා සෞඛ්‍ය හා සෞඛ්‍ය හා සම්බන්ධ දත්ත අංශ/තොරතුරු ජාතික සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතිය හා ඒකාබද්ධ කිරීම.

ක්‍රමෝච්චය	ප්‍රධාන ත්‍රියාකාරකම් ක්ෂේත්‍ර / ත්‍රියාකාරකම් මාර්ගෝපදේශ	කාල රාමුව ¹	වගකීම
2.2.1 රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය තොවන සෞඛ්‍ය දත්ත/ තොරතුරු සියලුම අදාළ රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය තොවන ආයතනවලින් ලැබෙන සෞඛ්‍ය දත්ත/තොරතුරු, සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතියට ඒකාබද්ධ කිරීම.	2.2.1.1 සියලුම රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය තොවන ආයතන (පෙෂ්ඨෑගලික සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවය ද ඇතුළුව), ජාතික සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතියට සපයන සෞඛ්‍ය සම්බන්ධ අවම දත්ත අංශ කට්ටල හඳුනාගත යුතු ය.	මාස 6 ක්	D/PHSD, DDG(P), D/HI, NHISC යටතේ ස්ථාපිත WGIPR
	2.2.1.2 සෞඛ්‍ය සම්බන්ධ දත්ත අංශ, රාජ්‍ය (සෞඛ්‍ය හැරු) හා රාජ්‍ය තොවන ආයතනවලින් (පෙෂ්ඨෑගලික සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවය ද ඇතුළුව) වාර්තා කරන යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කිරීම.	මාස 18 ක්	DGHS, D/HI, D/PHSD, NHISC යටතේ ස්ථාපිත WGIPR
2.2.2 රෝග ආවේක්ෂණය තෝරාගත් රෝග, කුමවත් අධික්ෂණය සඳහා ආවේක්ෂණ පද්ධති ගක්තිමත් කිරීම.	2.2.2.1 තෝරාගත් රෝග සඳහා ආවේක්ෂණ යාන්ත්‍රණ ගක්තිමත් කිරීම.	මාස 12 ක්	අදාළ ජාතික වැඩසටහන්/ශ්‍රීකා, NHISC යටතේ ස්ථාපිත WGIPR
2.2.3 ජාතික ජන-සංගනණය සහ ජාතික සම්ක්ෂණ සංගනණයේ අඩංගු සෞඛ්‍ය සම්බන්ධ දත්ත උප්‍රවා ගැනීමේ යාන්ත්‍රණය ගක්තිමත් කිරීම.	2.2.3.1 ජාතික ජන-සංගනණයේ අඩංගු සෞඛ්‍ය සම්බන්ධ දත්ත හඳුනාගැනීම සහ උප්‍රවාගැනීම.	මාස 12 ක්	DGHS, DCS, D/HI, NHISC යටතේ ස්ථාපිත WGIPR
	2.2.3.2 කාලානුරුපිත, අනෙකුත් අමාත්‍යාංශ මට්ටමින් කෙරෙන ජන සම්ක්ෂණවලට ඇතුළත් කළ හැකි සෞඛ්‍ය දත්ත අංශ හඳුනාගතා, ඒවාට ඇතුළත් කිරීම හා එම අමාත්‍යාංශ සමග සහයෝගීව කටයුතු කිරීම.	මාස 12 ක්	DDG(P), D/HI, අදාළ සියලුම ජාතික වැඩසටහන්වල අධ්‍යක්ෂකවරුන්
2.2.4 සෞඛ්‍ය පර්යේෂණ සෞඛ්‍ය සම්බන්ධ පර්යේෂණ දත්ත එකතු කරන්නා යාන්ත්‍රණය ගක්තිමත් කිරීම.	2.2.4.1 සෞඛ්‍ය සම්බන්ධ අදාළ විෂය පරි පිළිබඳ පර්යේෂණයන්ට පහසුකම් සැලස්වීම	අඛණ්ඩ ත්‍රියාකාරකම්	DGHS, DDG(ET&R)
	2.2.4.2 ප්‍රකාශයට පත්කර ඇති පර්යේෂණ තොරතුරු එකතු කරගැනීමට යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කිරීම.	මාස 12 ක්	DDG(ET&R)
2.2.5 ජාතික සෞඛ්‍ය ගිණුම් සහ සෞඛ්‍ය සේවා පිරිවැය සෞඛ්‍ය වියදුම් හා සෞඛ්‍ය සේවා පිරිවැය දත්ත, එකතු කර ගැනීමේ යාන්ත්‍රණය ගක්තිමත් කිරීම.	2.2.5.1 ජාතික සෞඛ්‍ය ගිණුම් සහ වියදුම් ඇශේෂමීන්තු කරන ජාතික මට්ටමේ කේන්ද්‍රස්ථානය ගක්තිමත් කිරීම	මාස 6 ක්	DGHS, Add, Sec. (MS)
	2.2.5.2 සෞඛ්‍ය පිරිවැය වියදුම් තොරතුරු අඛණ්ඩව එකතු කර ගැනීමේ ත්‍රියාවලියක් ස්ථාපිත කිරීම. මෙම ත්‍රියාවලිය සඳහා පිරිවැය කේන්ද්‍රස්ථාන සහ දත්ත එකතු කර ගැනීමට මානව සම්පත් හඳුනා ගැනීම.	මාස 12 ක්	DGHS, Add, Sec. (MS)

ප්‍රතිපත්ති ක්ෂේත්‍ර 3: දත්ත හා තොරතුරු කළමනාකරණය

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය 3.1 : සෞඛ්‍ය තොරතුරු පාලන ව්‍යුහය³ ගක්තිමත් කිරීම.

ක්ෂේත්‍රය	ප්‍රධාන ත්‍රියාකාරකම් ක්ෂේත්‍ර / ත්‍රියාකාරකම් මාර්ගෝපදේශ	කාල රාමුව ¹	වගකීම
3.1.1 සෞඛ්‍ය තොරතුරු පාලන ව්‍යුහය ³ හඳුනාගත් ජාතික හා දිස්ත්‍රික්ක මට්ටම්වල කේත්දස්ථාන ඇතුළත් සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතියේ පාලන ව්‍යුහය සහ යාන්ත්‍රණ ගක්තිමත් කිරීම.	<p>3.1.1.1 සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රය තුළ හා ඉන් පරිබාහිර ක්ෂේත්‍ර අතර, සෞඛ්‍ය තොරතුරු ත්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධීකරණය කිරීම සහ ඒ සඳහා පහසුකම් සැපයීම.</p> <p>3.1.1.2 සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතියට, ක්ෂේත්‍රය පුරා විහිදී නායකත්වය දීම සඳහා සෞඛ්‍ය, පෙශීෂණ හා දේශීය තෙවෙදු අමාත්‍යාංශයේ සෞඛ්‍ය තොරතුරු එකකය (HIU), සෞඛ්‍ය තොරතුරු කළමනාකරණයේ ජාතික කේත්දස්ථානය වශයෙන් බලාත්මක කිරීම, හා එතුළින් මෙම ප්‍රතිපත්තිය ත්‍රියාත්මක කිරීමට පහසුකම් සැලසීම.</p> <p>3.1.1.3 පළාත් මට්ටමෙන්, ප්‍රාදේශීය මට්ටමෙන්, අදාළ ජාතික තලයේ අධ්‍යක්ෂක, විශේෂිත ව්‍යාපාර සහ ආයතන මට්ටමෙන් ජාතික රෝහල, දික්ෂණ රෝහල, විශේෂිත රෝහල්, පළාත් රෝහල්, දිස්ත්‍රික්ක රෝහල් සහ මූලික රෝහල් තුළ තොරතුරු කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථාන නම් සෞඛ්‍ය තොරතුරු කළමනාකරණ එකක ස්ථාපිත කිරීම.</p> <p>3.1.1.4 සියලුම රෝහල්වල වෙවදු ලේඛනාගාර (MRR) වැඩි දියුණු කිරීම.</p>	අඛණ්ඩ ත්‍රියාකාරකම්	NHISC
	මාස 12 ක්	DGHS	
	මාස 24 ක්	Cons. HI හෝ MO/DS-HI	
	මාස 24 ක්	DDG(P), D/HI	

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය 3.2: සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණාත්මක ආරක්ෂණයේ අඛණ්ඩභාවය ජීවිත කාලය පුරා විහිදී (යාවත්ව) සෞඛ්‍ය වාර්තා මගින් තහවුරු කිරීම.

ක්ෂේත්‍රය	ප්‍රධාන ත්‍රියාකාරකම් ක්ෂේත්‍ර / ත්‍රියාකාරකම් මාර්ගෝපදේශ	කාල රාමුව ¹	වගකීම
3.2.1 අනනා සෞඛ්‍ය හඳුනාගැනීමේ ක්ෂේත්‍රය සියලුම සෞඛ්‍ය සේවලාතින්ට අනනා හඳුනාගැනීමක් ක්ෂේත්‍රයක් (PHN) නිකුත් කිරීමේ යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කිරීම තුළින්, ආරක්ෂණයේ අඛණ්ඩභාව ("යාවත්ව") සෞඛ්‍ය වාර්තා පවත්වනෙන යුතු තහවුරු කිරීම. මෙම හඳුනාගැනීමේ අංකය සෞඛ්‍ය සේවලාතියා මූලින්ම පැමිණෙන සෞඛ්‍ය ආයතනයෙන් නිකුත් කරනු ඇත.	මාස 12 ක්	DDG(P), D/HI, සියලුම PDHS, සියලුම ආයතන ප්‍රධානීන්	
3.2.2 PHN හාවිතය සෞඛ්‍ය සේවලාතින් විසින් සේවාව ලබා ගැනීමේදී පුද්ගලික සෞඛ්‍ය අංකය (PHN) ඉදිරිපත් කිරීමෙන් සිදුවන ප්‍රතිලාභ පිළිබඳව ජනතාව දැනුවත් කරන යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කිරීම.	අඛණ්ඩ ත්‍රියාකාරකම්	DGHS, DDG(P)	

3 සෞඛ්‍ය තොරතුරු පාලනය ව්‍යුහය යනු ව්‍යාපාරික මට්ටමකදී තොරතුරු කළමනාකරණය සඳහා ත්‍රියාත්මක කරනු ලබන බහු-ක්ෂේත්‍ර ව්‍යුහ, ප්‍රතිපත්ති, කාර්යාලිය හා පාලනයන් සම්බුදායකි.

ප්‍රතිඵලත්ති ප්‍රකාශය 3.3 : සෙවාධා දත්ත / තොරතුරු නීමි පරිදි රඳවාගැනීම, සාර්ථක්ෂණය හා බැහැරකිරීම තහවුරු කිරීම.

ක්‍රමෝපය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රේතීලු / ක්‍රියාකාරකම් මාරුගෝපදේශ	කාල රාමුව ¹	වගකීම
3.3.1 දත්ත ගබඩා කිරීම සහ පිටපත් තබා ගැනීම සෙසුඩා තොරතුරු උප-පද්ධති සහ ක්‍රියාවලියන්හි දත්ත ගබඩා කිරීම සහ පිටපත් තබා ගැනීම සඳහා, ආරක්ෂිත සහ ප්‍රමාණවත් ඉඩකඩික් සහිත පහසුකම් සැලසීම තහවුරු කිරීම.	3.3.1.1 තත්ත්ව කළමනාකරණය සඳහා ඇති තාක්ෂණ ⁴ අඩු යොදා ගනිමින්, වෙවදා ලේඛනාගාරවල, කඩුසි පාදක වාර්තා සඳහා ඇති ගබඩා ධාරිතාව හා ගබඩා කිරීමේ ක්‍රම වැඩි දියුණු කිරීම.	මාස 24 ක්	DDG(P), D/HI
3.3.2 දත්ත/තොරතුරු සංරක්ෂණය හා බැහැර කිරීම රජයේ පවතින නීති රීති හා දෙපාර්තමින්තු රෙගුලාසිවලට අනුකූලව දත්ත/තොරතුරු සංරක්ෂණය හා බැහැර කිරීම සහතික කිරීම.	3.3.2.1 තොරතුරු රඳවා තබා ගැනීම, සංරක්ෂණය හා බැහැර කිරීම සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා රජයේ තොරතුරු සම්බන්ධව ඇති අණ පනත් සමග අනුකූලවීම.	අඛණ්ඩ ක්‍රියාකාරකම්	DGHS

ප්‍රතිඵලන්ති ප්‍රකාශය 3.4: සෙවාධා ක්ෂේමුරු තුළ හා බාහිර ක්ෂේමුරු අතර දීන හා තොරතුරු තුවමාරු කරගැනීම දීමින් කිහිම.

ක්‍රමෝපය	ප්‍රධාන හ්‍රියකාරකම් ක්ෂේත්‍ර / හ්‍රියකාරකම් මාරුගෝපදේශ	කාල රාමුව ¹	වගකීම
මධ්‍යස්ථානය සෙංඩ් තොරතුරු පද්ධති වුල දත්ත අතිරික්තතාව සහ අනවශ්‍ය දත්ත රස්කිරීම් අවම කිරීම.	3.4.1.1 දත්ත එකතු කිරීමේ දී සහ ගබඩා කිරීමේ දී සිදුවන අතිරික්ත සහ අනවශ්‍ය දත්ත එකතුවීම අවම කිරීම සඳහා, හඳුනාගත්, යලි භාවිතයට ගත හැකි, සෙංඩ් දත්ත/ තොරතුරු අන්තර්ගත, මධ්‍යම මට්ටමෙන්, දත්ත පූරක්ෂිතාගාරයක් ස්ථාපිත කිරීම.	මාස 12 ක්	DGHS
	3.4.1.2 යලි භාවිතයට ගත හැකි සෙංඩ් දත්ත/ තොරතුරු හැවුල් බෙදා ගැනීමේ යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කිරීම	මාස 12 ක්	NHISC යටතේ ස්ථාපිත WGIPR, D/HI

⁴ තත්ත්ව් කළමනාකරණය තුළින් ආයතනයක හාණේවි හෝ දේපාවාන්ති ස්ථීරජාවය තහවුරු කරයි. තත්ත්ව පැලුපුම්කරණය, තත්ත්ව් පාලනය, තත්ත්ව සහතිකකරණය හා තත්ත්ව වැට්ටිපූරුෂ කිරීම යන ප්‍රධාන අංශ සතර මෙයට අයත් වේ.

⁵ දත්ත අතිරික්ත්තාව සහ අනවසුර දත්ත රස්කීම් යනු පරිගණක දත්ත ගබඩාවක් හෝ දත්ත ගබඩා පදනම් දත්ත බැණ්ඩය සේරානා දෙකක රඳවා තබාගැනීමේ තත්ත්වය ය. නාස්කීකාර දත්ත අතිරික්ත්තාව සහ අනවසුරක්වය පාමානායෙන් ඇටිවන්නේ, උග්‍ර කාර්යක්ෂමතාව හෝ ක්‍රියාවලි සංයීරණතාව හේතුකොටවෙනු, දත්ත නැවත දක්වීම සිදු නොකර දී ඇ, යම් දත්ත බැණ්ඩයක් අනුමිටපත් වී තිබීම ය.

^६ දත්ත/තොරතුරු අනුකාසියක් තුළින් දත්ත/තොරතුරු උපජායකයේ හදනාගැනීම්, දත්ත තොරතුරු භාරකරුවන් හදනා ගැනීම හා පත් කිරීම්, දත්තවල පාවේකිවායේ මට්ටම රැඹුම් දත්තම්, බලය දීම හා අනුමැතිය තුළින් දත්ත පරිභිලංච කර, දත්ත සුවමාරු කරගැනීමේ හා ප්‍රකාශනය කිරීමේ උපරිම මට්ටම නියම කිරීම සහ සියලු ඇත්ත, දත්ත කටවිල හා තොරතුරු පදනා බලය දීම හා අනුමැතියට නිලධාරීන් හදනා ගැනීම, කිඳ කරන ඇතු.

⁷ සෞඛ්‍ය අරක්ෂණ ආයතනය ලියපදිංචි සියලුම රෝගීන් පිළිබඳ තොරතුරු අන්තර්ගත විසුදුත් දැන් ගබඩවක් ප්‍රධාන රෝගීන් දේශකය වේ. පොෂ්ගිලක සෞඛ්‍ය අංකය (PHN), රෝගීයාගේ නම, උපන් දිනය, ස්ථී/පුරුෂභාෂා ය, ජාතිය, පැදිලිය, මාම්පෙට් තීලධාරී කොට්ඨාසය, විදුත් ලිපිනය, දුරකථන අංකය, ලියපදිංචි කළ ආයතනය, වාර්තාව පටන් ගත් හා වෙනස් කරන ලද දින හා වේලාවන් සහ අනෙකුත් තොරතුරු, රෝගීයාගේ වෙළඳ ඉතිහාසයට අදාළව එක් ගබඩා කුරන තොරතුරු නැතරට ගැන්නේ.

ජාතික තලයේ අධ්‍යක්ෂතාන් විශේෂිත වැඩසටහන, ව්‍යාපාර සහ ආයතන අතර ඇතුළත්ව, නමුත් ඒවා සීමා නොවී, දැන්ත/තොරතුරු පූවමාරු කරගැනීමට, දැන්ත/තොරතුරු පූවමාරු කිරීමේ සිව්ස්ම් අදාළ වේ RDHS, PDHS සහ ජාතික තලය දක්වා තොරතුරු පූවමාරු කිරීමේ සහ ව්‍යාපාකරණයේ යාන්ත්‍රණ සුදුසු පරිදි ජ්‍යාවිත කිරීම හෝ සඟනීම් කිරීම සිදුකරනු ඇතේ. බාහිර ක්ෂේත්‍ර අතර තොරතුරු පූවමාරු කරගැනීමට, රේඛ්ට්‍රු ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුව, ජනමැල්දන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව සහ පොලිජ් දෙපාර්තමේන්තුව ඇතුළත් වන තුළත් එය ඒවාට සීමා නොවේ. මෙම සිව්ස්ම් විශේෂ රාජ්‍යයන් හා ප්‍රාන්තරුන් නිලධාරීන ආයතන සමඟ දැන්ත/තොරතුරු පූවමාරු කරගැනීම් ද පුරු දක්වීමි.

3.4.2 දත්ත හා තොරතුරු හැවලේ බෙදාගැනීම සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍ර තුළ සහ ඉන් පරිබාහිර ක්ෂේත්‍ර අතර දත්ත/තොරතුරු ප්‍රවාහන කරගැනීම පහසුකිරීම සහ උනන්දු කිරීම.	3.4.2.1 සියලු දත්ත, දත්ත කට්ටල හා තොරතුරු සඳහා දත්ත/තොරතුරු අනුකූලියක් ⁶ (Matrix) ඇරඟ දැක්වීම. සෞඛ්‍ය සේවාලුහියා පෙළුද්ගැලිකව හඳුනාගැනීම සඳහා වන ප්‍රධාන රෝගීන් දරුණුකායව ⁷ (MPI) අදාළ දත්ත අංයන් ඇරඟ දැක්වීම.	මාස 6 ක්	NHISC යටතේ ස්ථාපිත WGIPR, D/HI
	3.4.2.2 දත්ත/තොරතුරු ප්‍රවාහන කිරීම සඳහා හාවිතා කරන ගිවිසුම් (UADS) යොදාගෙන සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍ර තුළ සහ බහු ක්ෂේත්‍ර අතර දත්ත/තොරතුරු බෙදා ප්‍රවාහන කරගැනීම සඳහා මාර්ගෝපදේශ හා රෙගුලාසි ස්ථාපිත කිරීම.	මාස 18 ක්	NHISC යටතේ ස්ථාපිත WGIPR, D/HI

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය 3.5: ජාතික හා උප ජාතික මට්ටමේ දත්ත හා තොරතුරුවල ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ වගකීම අදාළ බලධාරීන් වෙත පැවරීම.

නුමෝෂය	ප්‍රධාන හියාකාරකම් ක්ෂේත්‍ර/ හියාකාරකම් මාර්ගෝපදේශ	කාල රාමුව ¹	වගකීම
3.5.1 දත්ත/තොරතුරු ගුණාත්මකභාවය කාලෝචිත හා ගුණාත්මක දත්ත/තොරතුරු නීතික් කිරීම සහතික කිරීම.	3.5.1.1 හැකිකාක් දුරට සේවාලුහියා සේවය ලබා ගත්තා අවස්ථාවේදීම දත්තවල ගුණාත්මකභාවය තහවුරු කිරීම සඳහා පද්ධති තුළ ගොඩනගන ලද යාන්ත්‍රණ (in-built mechanism) ස්ථාපිත කිරීම.	මාස 24 ක්	NHISC යටතේ ස්ථාපිත WGIPR
	3.5.1.2 පළාත් සහා, පාද්දේශීය සෞඛ්‍ය ආයතන, විශේෂ වැඩිසටහන් සහ ව්‍යාපෘති, රෝහල්, මහජන සෞඛ්‍ය ආයතන සහ පොදුගැලික සෞඛ්‍ය ආයතන වල සෞඛ්‍ය පරිපාලකයන් විසින් කාලෝචිත හා ගුණාත්මක සෞඛ්‍ය තොරතුරු නීතික් කිරීම සඳහා වගවීම.	අඛණ්ඩ හියාකාරකම්	SH, DGHS, ප්‍රාදේශීය SHs
	3.5.1.3 සියලු තොරතුරු හියාවලියන් සඳහා, සාමාන්‍ය හා විධිමත්, තත්ත්ව සහතිකකරණ හා තත්ත්ව පාලන කාර්ය පටිපාටි (අධික්ෂණ හා ප්‍රතිචාර යාන්ත්‍රණ ඇතුළුව) අන්තර්ගත කිරීම	මාස 24 ක්	DGHS, D/HI

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය 3.6: යෝගී දත්ත සැකසීම, සෞඛ්‍ය තොරතුරු වාර්තාකරණයේ කාර්යක්ෂමතාව හා ගුණාත්මකභාවය වැඩි දියුණු කිරීම හා සියලු පාර්ශවකරුවන් වෙත සෞඛ්‍ය තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශීයෙම් අවකාශය වැඩි කිරීම මගින් සෞඛ්‍ය දත්ත හා තොරතුරුවල ප්‍රශනස් හා පාලුල උපයෝගනය තහවුරු කිරීම.

නුමෝෂය	ප්‍රධාන හියාකාරකම් ක්ෂේත්‍ර/ හියාකාරකම් මාර්ගෝපදේශ	කාල රාමුව ¹	වගකීම
3.6.1 සෞඛ්‍ය තොරතුරු සැහැරා සහ සංඛ්‍යා ලේඛන වර්තන ඉහළ ගුණාත්මකවලින් යුත්, වාර්ෂික හා කාර්මුලය සෞඛ්‍ය තොරතුරු වාර්තා, ජාතික හා උප-ජාතික මට්ටමේ උනන්දුවක් දක්වන පායිකායන්ගේ අවශ්‍යතා සැපිරීම සඳහා සූදානම් කිරීම.	3.6.1.1 අවම වශයෙන්, සෞඛ්‍ය, පෙළුම් හා දේශීය වෙවෙද අමාත්‍යාංශයට අයත් පළාත් සහ දිස්ත්‍රික්ක කාර්යාල, විශේෂිත වැඩි සටහන් සහ රේඛිය අමාත්‍යාංශයෙන් අයත් අනෙකුත් ආයතන, සිය වාර්ෂික සංඛ්‍යාලේඛන වාර්තා, රළුග වසරේ පළමු කාර්මුව නිමවීමට පෙර ප්‍රකාශයට පත් කිරීම.	අඛණ්ඩ හියාකාරකම්	අදාළ අධ්‍යක්ෂකවරුන්
	3.6.1.2 හඳුනාගත් ප්‍රතිචාර සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගයක් හරහා, අවසන් පාරිඹුලකයාගේ අවශ්‍යතා සම්ප්‍රේෂණ කිරීමට, කාලෝචිත ප්‍රතිපෝෂණ වාර්තා සහ විශ්ලේෂණ වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම.	අඛණ්ඩ හියාකාරකම්	DDG(P), D/HI, අදාළ අධ්‍යක්ෂකවරුන්

	<p>3.6.1.3 සමික්ෂණ, පරුදේශන හා සංඛ්‍යා ලේඛන වාර්තා සෙවිය නැති වනසේ සුරක්ෂාගාරයක ස්ථාපිත කිරීම තුළින් දැනුම කළමනාකරණය ආයතනගත කිරීම. අනෙකුත් සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍ර සහ වැඩසටහන්වලින් ලබාගත්, සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතියට අදාළ දත්ත, ඒකාබද්ධ කිරීම ද මේයට ඇතුළත් විය යුතුය.</p> <p>3.6.1.4 සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෙදුන අමාත්‍යාංශයට ආයත් නොවන වෙනත් ආයතන විසින් සිදුකළ සෞඛ්‍ය සමික්ෂණ සහ පරුදේශන ප්‍රතිඵල, සාධාරණ කාල රාමුවක් තුළ එකතු කිරීම සහ තහවුරු කිරීම.</p>	අඛණ්ඩ ක්‍රියාකාරකම්	D/HI
3.6.2 තුළගේලිය තොරතුරු පද්ධතියේ සෞඛ්‍ය ස්තරය සෞඛ්‍ය සහ තොරතුරු පද්ධතිවල දත්තවලට, තුළගේලිය වශයෙන් යොමු කරන දත්ත ඒකාබද්ධ කිරීම තුළින්, ප්‍රවානතා හා සබඳතා, කාලය හා අවකාශය පුරා පැතිරීම පිළිබඳ කිරීම, තහවුරු කිරීම.	<p>3.6.2.1 ජාතික, උප-ජාතික, වැඩසටහන් සහ ආයතනික මට්ටමීන්, සෞඛ්‍ය-මූලික සිතියම්⁹ මත පදනම් කොට, තුළගේලිය වශයෙන් යොමු කරන සෞඛ්‍ය තොරතුරු/ දත්ත පද්ධති ස්ථාපිත කර පවත්වාගෙන යැමු.</p> <p>3.6.2.2 තුළගේලිය තොරතුරු පද්ධතියේ සෞඛ්‍ය ස්තරය¹⁰ නඩත්තු කිරීම සහ අඛණ්ඩ යාවත්කාලීන කිරීම සඳහා යාන්ත්‍රණයක් සකස් කිරීම.</p>	මාස 24 ක්	DGHS, DDG(P), D/HI, සියලුම PDHS, සියලුම ආයතන ප්‍රධානීන්
3.6.3 මාධ්‍ය භාවිතය සියලුම සෞඛ්‍ය ගණුදෙනුකරුවන් සඳහා එලදායී සෞඛ්‍ය තොරතුරු බෙදා හැරීම සඳහා දත්ත පවතින ප්‍රවාරක මාධ්‍ය ප්‍රශ්න ස්ථාපන කිරීම.	<p>3.6.3.1 දැනට පවතිනා සන්දර්භය තුළ, සාර්ථක ප්‍රතිඵල පෙන්වූ සෞඛ්‍ය තොරතුරු ප්‍රවාරක මාධ්‍ය හා කුම්වේද තවදුරටත් එලසම පවත්වාගෙන යැමු.</p> <p>3.6.3.2 අභ්‍යන්තර සහ බාහිර පරිදිලකයන්ට සෞඛ්‍ය තත්ත්වය සහ සේවා සැපයීම පිළිබඳ කිරීමට උපකරණ පුවරුවක් (dash board) හෙවත් ජාතික සෞඛ්‍ය නිරීක්ෂණගාරයක්¹¹ (national health observatory) ස්ථාපිත කිරීම.</p>	මාස 24 ක්	D/HI
	<p>3.6.3.3 සමාජ සංකාරක වගකීමක් ලෙස, මහජනතාවට සෞඛ්‍ය තොරතුරු සැපයීම වෙනුවෙන් රාජ්‍ය සහ පොදුගලික මාධ්‍යය සඳහා මාර්ගෝපදේශ ස්ථාපිත කිරීම.</p> <p>3.6.3.4 පුරවැසියන් කේත්ද කොටගත් සෞඛ්‍ය වෙබ් අඩවියක් ස්ථාපිත කර එය කාලානුරුපීව යාවත්කාලීන කිරීම.</p>	<p>මාස 18 ක්</p> <p>මාස 12 ක්</p>	DGHS, D/HEB DDG(P), D/HI

9 රෝහල්, සායන, පහසුකම් අදී තුළගේලිය වශයෙන් යොමු කරන ලද සෞඛ්‍ය සේවා දත්ත ඇතුළත් සෞඛ්‍ය-මූලික සිතියම්, කේත්දීය ලෙස, සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෙදුන අමාත්‍යාංශයේ සෞඛ්‍ය තොරතුරු එකකය මගින් පවත්වාගෙන යුතු ලබයි.

10 තුළගේලිය තොරතුරු පද්ධතියේ සෞඛ්‍ය ස්තරය යුතු කේත්දීය ලෙස පවත්වාගෙන යුතු ලබන, ජාතික ව්‍යවහාරකමක් යුතු, තුළගේලිය වශයෙන් යොමු කරන ලද, සෞඛ්‍ය/රෝහ විවිධ තොරතුරු/දත්ත අඩංගු ස්තරයක් ය.

11 ජාතික සෞඛ්‍ය නිරීක්ෂණගාරය යනු, ලේක තොරතුරු සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ ජාත්‍යන් සෞඛ්‍ය නිරීක්ෂණගාරය හා සමාකර, මෙරට් සෞඛ්‍යයට අදාළ සංඛ්‍යාති සඳහා ද්වාරයි. සැයදිම ඉලක්ක කර ගනිමින්, තත්ත්ව හා රටාවන් අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා ජාතික, උප-ජාතික, ආයතනික හා වැඩසටහන් පාදක දත්ත හා සංඛ්‍යාති සඳහා පහසු ප්‍රවේශයක් ලබාදීම මෙම ද්වාරයේ ඉලක්කය වේ.

3.6.4 තොරතුරු සංස්කෘතිය දත්ත හාරකාරත්වය සහ තොරතුරු පාදක ආයතන සංස්කෘතියක් නිර්මාණය කිරීම තුළින්, සියලුම මට්ටමක්මීම, සියලුම සැලසුම් සහ ප්‍රහුණු වැඩසටහන්වල යෝජිත ක්‍රියාකාරකම් ඉදිරිපත් කිරීමේදී, සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධති-පාදක සාක්ෂි දැක්වීම අනිවාර්ය කිරීමේ මාර්ගෝපදේශ සේවාපිත කිරීම.	3.6.4.1 සැම මට්ටමක්මීම, සියලුම සැලසුම් සහ ප්‍රහුණු වැඩසටහන්වල යෝජිත ක්‍රියාකාරකම් ඉදිරිපත් කිරීමේදී, සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධති-පාදක සාක්ෂි දැක්වීම අනිවාර්ය කිරීමේ මාර්ගෝපදේශ සේවාපිත කිරීම.	මාස 24 ක්	DGHS
	3.6.4.2 සැම මට්ටමක්මීම, කාර්යසාධන අරමුණු හා ඉලක්ක, පිහිටුවීම සහ අධික්ෂණය සඳහා, සෞඛ්‍ය තොරතුරු අන්තර්ගත කිරීම පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශ සේවාපිත කිරීම.	මාස 24 ක්	DGHS

ප්‍රතිපත්ති ක්ෂේත්‍ර 4: දත්තවල/ තොරතුරුවල ආරක්ෂාව, සේවාදායක පොදුගලිකත්වය, රහස්‍යභාවය හා ආවාර්ධනය

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය 4.1 : සේවාදායක පොදුගලිකත්වය හා රහස්‍යභාවය සහතික කිරීම සඳහා, ආවාර්ධනය හා සාධාරණ තොරතුරු රිති, තොරතුරු කළමනාකරණයට ඇතුළත් කිරීම.

ප්‍රමෝදාය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් ක්ෂේත්‍ර/ ක්‍රියාකාරකම් මාර්ගෝපදේශ	කළ රාමුව ¹	වගකීම
4.1.1 සාධාරණ තොරතුරු රිති යෝග්‍යතාවය අනුව සෞඛ්‍ය දත්ත/තොරතුරු සම්බන්ධ, සාධාරණ තොරතුරු රිති ක්‍රියාත්මක කිරීම.	4.1.1.1 පුද්ගලිකව හඳුනාගත හැකි දත්ත එක්ස්ස් කිරීමේදී, අදාළත්වය, සම්පූර්ණත්වය, ලිඛිත අරමුණ, නිවැරදි කිරීමට ඇති හැකියාව සහ සිය කැමැත්ත වැනි ගුණාග උරුම කිරීම සඳහා මාර්ගෝපදේශ සේවාපිත කිරීම.	මාස 24 ක්	DGHS, DDG(ET&R), DDG(P)
	4.1.1.2 සෞඛ්‍ය තොරතුරු උප පද්ධතිවල පුද්ගලිකව හඳුනාගත හැකි දත්ත/ තොරතුරු හා සෞඛ්‍ය දත්ත/තොරතුරු වෙතට ඇති ප්‍රවේශය පාලනය තහවුරු කිරීමට ඒකාබද්ධ යාන්ත්‍රණයක් සහ මාර්ගෝපදේශ සේවාපිත කිරීම. මෙම ප්‍රවේශ පාලනය, කාර්යභාරය මත පදනම් වූ එකක් විය යුතු අතර, එය තීරණය කළ යුත්තේ දැන ගැනීමට ඇති අවශ්‍යතාවය මත සහ ක්‍රියා කිරීමට ඇති අවශ්‍යතාවය මත ය.	මාස 24 ක්	D/HI, DDG(P)
	4.1.1.3 සේවාලාභීයාගේ පොදුගලිකත්වය, රහස්‍යභාවය හා සාධාරණ තොරතුරු රිති යන ආදි සංකල්ප පිළිබඳ සෞඛ්‍ය සේවකයන් දැනුවත් කිරීම.	අඛණ්ඩ ක්‍රියාකාරකම්	DDG(P)
4.1.2 නිරනාමිකත්වය හා ව්‍යාප්-නිරනාමිකත්වය ඉලෙක්ට්‍රොනික සහ ලිඛිත තොරතුරු පද්ධති සම්බන්ධයෙන් නිරනාමික හා ව්‍යාප්-නිරනාමික මූලධර්ම, සැම විටම ආරක්ෂා කිරීම තහවුරු කිරීම.	4.1.2.1 සෞඛ්‍ය සේවාලාභීයාගේ පොදුගලිකත්වය සහ රහස්‍යභාවය ආරක්ෂා වන පරිදි, මුළුන් හඳුනාගැනීම සඳහා පුද්ගලික සෞඛ්‍ය අංකයක් (PHN) අංකයක් සැලසුම් කර හාවතා කිරීම.	මාස 12 ක්	D/HI, DDG(P)
	4.1.2.2 නිරනාමිකත්වය හා ව්‍යාප්-නිරනාමිකත්වය යන සංකල්ප පිළිබඳ සෞඛ්‍ය සේවකයන් දැනුවත් කිරීම.	අඛණ්ඩ ක්‍රියාකාරකම්	DGHS, DDG(P), D/HI

4.1.3 සෞඛ්‍ය සේවාලාභීන් බල ගැන්වීම රහස්‍යභාවය පිළිබඳ ඔවුන්ගේ අයිතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට සෞඛ්‍ය සේවාලාභීන් බල ගැන්වීම.	4.1.3.1 පොදුගලිකන්වය, රහස්‍යභාවය හා සාධාරණ තොරතුරු රීති, නිරනාමිකන්වය හා ව්‍යාපෘති-නිරනාමික යනාදී සංකල්ප පිළිබඳ සේවාලාභීන් දැනුවත් කිරීම.	අඛණ්ඩ ක්‍රියාකාරකම්	DGHS
--	---	---------------------	------

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය 4.2 : සේවාදායක දත්ත ආරක්ෂා කිරීම සඳහා දත්ත හා තොරතුරුවල ආරක්ෂාව සහතික කිරීම.

නුමෝෂාය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් ක්ෂේත්‍ර / ක්‍රියාකාරකම් මාර්ගෝපදේශ	කාල රාමුව 1	වගකීම
4.2.1 තොරතුරු ආරක්ෂාව අනවිසර ප්‍රවේශවීම, භාවිතය, අනාවරණය, විකාශන කිරීම, සංගෝධනය කිරීම, පරීක්ෂා කිරීම, සේවාදායකයෙහි දත්ත/ තොරතුරු හසුරුවීම, ගබඩා කිරීම සහ විනාශ කිරීම, වළක්වාලමින් සේවාලාභීන් දත්ත/ තොරතුරු හසුරුවීම, ගබඩා කිරීම සහ විනාශ කිරීම.	4.2.1.1 දත්ත/තොරතුරු සුරක්ෂිතභාවය තහවුරු කරන රජයේ අණ පනත් සහ රෙගුලාසි වලට අනුකූලව සෞඛ්‍ය තොරතුරු ඇතුළත් වාර්තා හැසිරවීම, ගබඩා කිරීම සහ විනාශ කිරීම.	අඛණ්ඩ ක්‍රියාකාරකම්	DGHS
	4.2.1.2 සෞඛ්‍ය තොරතුරු ඇතුළත් වාර්තා, සීමිත ප්‍රවේශයක් ඇති, සුදුසු ආරක්ෂා ස්ථානයක ගබඩා කිරීම.	අඛණ්ඩ ක්‍රියාකාරකම්	DGHS
	4.2.1.3 සෞඛ්‍ය තොරතුරු ඇතුළත් වාර්තා හසුරුවන සියලුම සෞඛ්‍ය සේවකයන්, තොරතුරු ආරක්ෂාවට අදාළ සංකල්ප පිළිබඳව දැනුවත් ව සිටීම.	අඛණ්ඩ ක්‍රියාකාරකම්	DGHS

ප්‍රතිපත්ති ක්ෂේත්‍ර 5: විදුලුන් සෞඛ්‍ය ¹² හා නවෝත්පාදන

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය 5.1: විදුලුන් සෞඛ්‍ය හා නවෝත්පාදන පාලන ව්‍යුහය ගක්මීමන් කිරීම.

නුමෝෂාය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් ක්ෂේත්‍ර / ක්‍රියාකාරකම් මාර්ගෝපදේශ	කාල රාමුව ¹	වගකීම
5.1.1 විදුලුන් සෞඛ්‍ය හා නවෝත්පාදන පාලනය විදුලුන් සෞඛ්‍ය හා නවෝත්පාදන පාලන ව්‍යුහය හා ක්‍රමවේදය ගක්මීමන් කිරීම.	5.1.1.1 සෞඛ්‍ය තොරතුරුවලට අදාළ විදුලුන් සෞඛ්‍ය හා නවෝත්පාදන සඳහා පහසුකම් සැපයීම සහ සම්බන්ධිකරණය කිරීම.	අඛණ්ඩ ක්‍රියාකාරකම්	NHISC යටතේ ස්ථාපිත ජාතික විදුලුන් සෞඛ්‍ය මෙහෙයුම් කමිටුව (NeHSC)
	5.1.1.2 ජාතික විදුලුන් සෞඛ්‍ය මාර්ගෝපදේශ සහ ප්‍රමිති විධිමත් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම.	අඛණ්ඩ ක්‍රියාකාරකම්	D/HI
	5.1.1.3 වැඩිදියුණු වන කාක්ෂණය සහ අවශ්‍යතාවයන් මත කාලානුරුපිව NeGS විමර්ශනය කර යාචන්කාලීන කිරීම.	අඛණ්ඩ ක්‍රියාකාරකම්	D/HI
	5.1.1.4 විදුලුන් සෞඛ්‍ය පද්ධති සහ මෘදුකාංග පවරාගැනීම, නවත්තා කිරීම සහ හාවිතයෙන් ඉවත් කිරීම සඳහා මාර්ගෝපදේශ සැපෙළුම් කිරීම.	මාස 24 ක්	D/HI, DDG(P)

12 සෞඛ්‍ය සම්පත් හා සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණය, ඉලෙක්ට්‍රොනික ක්‍රමවලට අනුව සිදුකිරීම, විදුලුන් සෞඛ්‍ය ලෙස ලෙස සෞඛ්‍ය සංවිධානය නිර්වචනය කරයි.

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය 5.2 : සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතිවල ගුණාත්මකව, කාර්යක්ෂමතාව, රෝගී ආරක්ෂණය හා පිරිවැය සඳහා වැඩි දියුණුවන අයුරින් තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ විසඳුම් හා නවෝත්පාදන උචිත අන්දමින් යොදා ගැනීම.

ශ්‍රමෝපාය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් ක්ෂේත්‍ර/ ක්‍රියාකාරකම් මාර්ගෝපදේශ	කාල රාමුව 1	වගකීම
5.2.1 තාක්ෂණය උචිත ලෙස යොදා ගැනීම විශුන් සෞඛ්‍ය පද්ධති සහ නවෝත්පාදනයන් උචිත ලෙස යොදා ගැනීම සහතික කිරීම.	5.2.1.1 NHISC යටතේ, යෝජිත නවෝත්පාදන, විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය සහ ස්වයංක්‍රීයකරණ ක්‍රියාවලීන් සම්බන්ධ ගාක්ෂනාවය, යෝග්‍යතාවය, පිරිවැය සඳහා වැඩිහිටි සහ තිරසාරත්වය ඇශාලීම් සඳහා, ජාතික මට්ටමෙන් තාක්ෂණ කමිටුවක් (WGIE) ස්ථාපිත කිරීම.	මාස 6 ක්	NHISC, D/HI
	5.2.1.2 දැනට ඇති තාක්ෂණය, යටිකල පහසුකම්, මූල්‍ය පහසුකම් සහ මානව සම්පත් ධාරිතාව සැලකිල්ලට ගෙන, ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාර සැලස්මක් සකසා කොටස් වශයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.	මාස 12 ක්	DDG(P)
	5.2.1.3 විශුන් සෞඛ්‍ය පද්ධති සහ නවෝත්පාදනයන්, නියමු ව්‍යාපෘති වශයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී අවශ්‍ය මාර්ගෝපදේශ ස්ථාපිත කිරීම.	මාස 6 ක්	D/HI

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය 5.3: මායිම් ඉක්ම වූ තොරතුරු තුවමාරුවක් සඳහා පහසුකම් සැලසීමට ප්‍රමිතකරණය තුළින් ජාතික සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතියේ විවිධ උප-සංරචකවල අන්තර්-ක්‍රියාකාරීත්වය තහවුරු කිරීම.

ශ්‍රමෝපාය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් ක්ෂේත්‍ර/ ක්‍රියාකාරකම් මාර්ගෝපදේශ	කාල රාමුව 1	වගකීම
5.3.1 උප-පද්ධතිවල අන්තර් - ක්‍රියාකාරීත්වය තොරතුරු උප-පද්ධති අතර අන්තර්- ක්‍රියාකාරීත්වය පහසු කිරීම සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීම.	5.3.1.1 NeGS වල ඇතුළත් තොරතුරු පද්ධති සඳහා ඇති ආකෘතිය යොදා ගැනීම තුළින්, තොරතුරු උප-පද්ධතිවල අන්තර්- ක්‍රියාකාරීත්වය තහවුරු කිරීම.	අඛණ්ඩ ක්‍රියාකාරකම්	DGHS
	5.3.1.2 සියලු තොරතුරු පද්ධති ස්වයංක්‍රීයකරණයේදී, NeGS නවතම සංස්කරණයේ අඩංගු දෙඛා හා මෘදුකාංග අවශ්‍යතා සඳහා ඇති නිර්දේශ අනුගමනය කිරීම.	අඛණ්ඩ ක්‍රියාකාරකම්	DGHS
	5.3.1.3 NeGS නවතම සංස්කරණයේ තීයම කර ඇති අර්ථ විවාර (semantic) සහ පද සාටන (syntactic) ප්‍රමිත අනුගමනය කිරීම.	අඛණ්ඩ ක්‍රියාකාරකම්	DGHS

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය 5.4 : සෞඛ්‍ය දත්ත/තොරතුරු අපනේත්‍යාම අවමකිරීම සඳහා ඒවා ගබඩාකරණය සඳහා පහසුකම් සැලසීය යුතු අතර තොරතුරුවල ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම.

ක්‍රමෝධානය	ප්‍රධාන ත්‍රියාකාරකම් ක්‍රේඛු/ ත්‍රියාකාරකම් මාර්ගෝපදේශ	කාල රාමුව 1	වගකීම
5.4.1 ඉලෙක්ට්‍රොනික දත්ත ගබඩාකිරීම ඉලෙක්ට්‍රොනික දත්තයන්හි සම්පූර්ණත්වය සහතික කළ යුතු ය.	5.4.1.1 NeGS නවතම සංස්කරණයේ නිරදේශයන්ට අනුකූලව, සෞඛ්‍ය අදාළ ඉලෙක්ට්‍රොනික දත්ත ගබඩාකිරීම සහ පිටපත් තබාගැනීම.	අධ්‍යෙච් ත්‍රියාකාරකම්	DGHS
	5.4.1.2 පිටස්නර තොරතුරු ගබඩා පහසුකම් භාවිතයේදී, NeGS නවතම සංස්කරණයේ නිරදේශයන්ට අනුකූලව, එම ගබඩා පහසුකම්වල ගබඩාකර ඇති සියලුම සෞඛ්‍ය තොරතුරු/දත්තවල හෝතික සහ අතථ්‍ය (virtual) ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම.	අධ්‍යෙච් ත්‍රියාකාරකම්	DGHS

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය 5.5 : විද්‍යුත් සෞඛ්‍යය හා සම්බන්ධ යටිතල පහසුකම් හා මානව සම්පත් ධාරිතා වර්ධනය සඳහා පහසුකම් සැලසීම.

විද්‍යුත් සෞඛ්‍යට අදාළ යටිතල පහසුකම් හා මානව සම්පත් ධාරිතා වර්ධන උපාය මාර්ග 1.1.2 සහ 1.2.1 අනුකූලව විය යුතු ය.			
--	--	--	--

ප්‍රතිපත්ති නියෝගය 5.6: විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය පද්ධතිවල තිරසාරත්වය තහවුරුකිරීම සඳහා අධ්‍යෙච් වාර්ෂික සම්පත් වෙන්කිරීම හා මූදල් ලබාදීම තහවුරු කිරීම.

විද්‍යුත් සෞඛ්‍යට අදාළ සම්පත් වෙන් කිරීම හා මූදල් පහසුකම් උපාය මාර්ග 1.3.1 සහ 1.3.2 අනුකූලව විය යුතු ය.			
---	--	--	--

සෞඛ්‍ය තොරතුරු පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය - ප්‍රධාන කාර්ය සාධන ද්‍රේශක

සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය මෙවදිය අමාත්‍යාංශය

ଅୟାମ୍ବଦୀ ୨

ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දැරුණක

ප්‍රාග්‍රීල අභිමතකාරී	කාර්ය සාධන දැරුණක	අර්ථ දැක්වීම	වාර්ගණික	දත්ත මූලෝගය
1. සංවිධානමය කළමනාකරණය හා සංවර්ධනය සඳහා සහාය වනු පිළිස සමස්ත සෞඛ්‍ය ආයතනවලින් 50% ක කාලෝචිත හා ගුණාත්මක සෞඛ්‍ය තොරතුරු උත්පාදනයේ, නිකුත් කිරීමක් හා භාවිතයේ සහතික කිරීම.	ත්‍රියාකාරී HMIS ¹ ස්ථාපිත කර ඇති රාජ්‍ය සෞඛ්‍ය ආයතනවල ප්‍රතිශතය.	ශ්‍රී ලංකාවේ සියලුම රාජ්‍ය සෞඛ්‍ය ආයතන අතරින්, ත්‍රියාකාරී HMIS ස්ථාපිත කර ඇති රාජ්‍ය සෞඛ්‍ය ආයතනවල ප්‍රතිශතය.	වාර්ෂික	සෞඛ්‍ය පහසුකම් /විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය සම්ක්ෂණ
	තිසි කළට හා ගුණාත්මක ලෙස ² වාර්ෂික සෞඛ්‍ය සගරා ප්‍රකාශනය කරන රාජ්‍ය සෞඛ්‍ය ආයතන වල ප්‍රතිශතය.	ශ්‍රී ලංකාවේ සියලුම රාජ්‍ය සෞඛ්‍ය ආයතන අතරින් තිසි කළට හා ගුණාත්මක ලෙස වාර්ෂික සෞඛ්‍ය සගරා ප්‍රකාශනය කරන රාජ්‍ය සෞඛ්‍ය ආයතන වල ප්‍රතිශතය.	වාර්ෂික	ප්‍රකාශන වාර්ෂික සෞඛ්‍ය සගරා
	ත්‍රියාකාරී HMIS ³ ස්ථාපිත කර ඇති ලියාපදිංචි පොදුගැලික සෞඛ්‍ය ආයතනවල ප්‍රතිශතය.	ශ්‍රී ලංකාවේ සියලුම ලියාපදිංචි පොදුගැලික සෞඛ්‍ය ආයතන අතරින්, ත්‍රියාකාරී HMIS ස්ථාපිත කර ඇති ලියාපදිංචි පොදුගැලික සෞඛ්‍ය ආයතනවල ප්‍රතිශතය.	වාර්ෂික	සෞඛ්‍ය පහසුකම් /විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය සම්ක්ෂණ
2. සියලුම මූලික රෝහල්, දිස්ත්‍රික්ක මහ රෝහල්, පළාත් මහ රෝහල් හා දික්ෂණ රෝහල් වලින් 50% කින් සෞඛ්‍ය සේවා ලබාගන්නා ආරක්ෂණලාභීන්ට, හඳුවේ හා අඛණ්ඩ ආරක්ෂණයෙන් ලබාදීම සඳහා, ප්‍රාග්‍රීල පොදුගැලික හා ප්‍රාග්‍රීල සෞඛ්‍ය තොරතුරු කළමනාකරණ පදනම් ස්ථාපනය කිරීම.	සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණලාභීයාගේ අන්තර්භාවය තහවුරු කිරීමේ හැඳුනුම් අංකයක් නිකුත් කරන, රෝගීන් ලියාපදිංචි කිරීමේ ක්‍රමයක් ත්‍රියාත්මක වන ⁴ රාජ්‍ය සෞඛ්‍ය ආයතනවල ප්‍රතිශතය.	ශ්‍රී ලංකාවේ තොරාගත් ⁵ රාජ්‍ය සෞඛ්‍ය ආයතන අතරින් සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණලාභීයාගේ අන්තර්භාවය තහවුරු කිරීමේ හැඳුනුම් අංකයක් නිකුත් කරන, රෝගීන් ලියාපදිංචි කිරීමේ ක්‍රමයක් ත්‍රියාත්මක වන රාජ්‍ය සෞඛ්‍ය ආයතනවල ප්‍රතිශතය.	වාර්ෂික	සෞඛ්‍ය පහසුකම් /විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය සම්ක්ෂණ
	අන්තර්භාව රෝගීන්ගේ ප්‍රතිකාර නිම්වීමේදී, විද්‍යුත් රෝග සාරාංශ පතක් ⁶ නිකුත් කරන රජයේ සෞඛ්‍ය ආයතන වල ප්‍රතිශතය.	ශ්‍රී ලංකාවේ තොරාගත් ⁵ රාජ්‍ය සෞඛ්‍ය ආයතන අතරින් අන්තර්භාව රෝගීන්ගේ ප්‍රතිකාර නිම්වීමේ දී, විද්‍යුත් රෝග සාරාංශ පතක නිකුත් කරන රජයේ සෞඛ්‍ය ආයතන වල ප්‍රතිශතය.	වාර්ෂික	සෞඛ්‍ය පහසුකම් /විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය සම්ක්ෂණ

¹ සෞඛ්‍ය කළමනාකරණ තොරතුරු පදනම්තිය (HMIS) යනු දත්ත එකතුකර, සංමිශ්පේනය කර සහ විශ්ලේෂණය කර, වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීමට උපයෝගී කරගත හැකි මෙවලමකි. රාජ්‍ය සෞඛ්‍ය ආයතනයක ක්‍රියාත්මක සෞඛ්‍ය කළමනාකරණ තොරතුරු පදනම්තියක් මිනින්, අවම වශයෙන්, අමාත්‍යාංශයේ මාසික සෞඛ්‍ය අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ රෙක්පිල්මි දී, කාර්ය සාධනය ඇගේම් සඳහා අවබෝ තොරතුරු ලබා දිය හැකි විය යුතු ය.

² වහර අවසානයෙන් පසුව එන ප්‍රමුණ කාරුතුව නිම විමට පෙර, සෞඛ්‍ය වැරුණික සගරව් මුකාඇයනය කර ඉදිරිපත් කළ යුතු වේ. එය තීරවූද්‍යතාවය, සම්බුද්ධණත්වය, අදාළත්වය, දත්ත මූලාශ්‍ර වලට ගැලීම, විශ්වාසනීයත්වය, සුදුසු ඉදිරිපත්තිරීම සහ ප්‍රවේශවීමේ පහසුතාවය යන ගණාග විශ්‍යන් යුත්ත විය යුතු ය.

³ සෞඛ්‍ය කළමනාකරණ තොරතුරු පදනම්තිය (HMIS) යනු දත්ත එකතුකර සම්පිළීම්වනය කර සහ විශ්ලේෂණය කර, වර්තා ඉදිරිපත් තිරිමට උපයෝගි කරගත හැකි මෙවලම්කි. පොදුගැලික වෙබ්දා සේවා ආයතනයක තියාත්මක සෞඛ්‍ය කළමනාකරණ තොරතුරු පදනම්තිය මින්, අවම විසයෙන්, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ අධ්‍යක්ෂක පොදුගැලික සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන, සපයන නිර්නායක මත, අවශ්‍ය තොරතුරු ලබා දිය හැකි විය යුතු ය.

⁴ සියලුම මූලික රෝහල් දීප්තික මහ රෝහල්, පළාත් මහ රෝහල් හා කිස්ෂණ රෝහල් තෙක්රාගත් සොබඩ ආයතනයන්ලේ.

⁵ සූයෝත්මක රෝගීන් ලියපදිංචි කිරීමේ පද්ධතිය යනු සොබඩ සේවා සපයන ආයතනයකට පැමිණෙන සියලුම රෝගීන්ට, පවතා ඇති පොදුලේක සොබඩ අංකයක් මිනින් මුවන්නේ ජනවිකාස ද්‍රීත් ගුහනය කළ නැති තොරතුරු පද්ධතියකි.

⁶ ප්‍රතිකාර වාස කිහිපයක් නිමිකළ හේ රෝහල් තේව්‍යාසිකව සිටි නිකම් යන රෝහින්ට විඳුත්තය වෙදුලුවරයු හේ වෙනත් වෙදුලුවරයු සකස්කර ලබා දෙන සායනික වර්ත්තාව රෝග සාරාද පත වේ. රෝහිය ආල්මිණිමලදී පදන් කළ ආබාධය හා තිබූ රෝග ලක්ෂණ, තේව්‍යාසිකව සිටිය දී සිදුකළ පරික්ෂණ හා වාර්තා, ලබා දුන් ප්‍රතිකාර හා රෝහියාගේ ප්‍රතිවාරු සහ නිකම්යාමේදී වෙදුලුවරයාගේ තීරුලදී එය සැපුලත්ය.

⁷ බාහිර රෝගීන්ගේ දත්ත කළමනාකරණය සඳහා ක්‍රියාත්මක විද්‍යුත් තොගාබ් අදාළයෙක් මිනින්, බාහිර රෝගී අංශයට පැවත්තෙන රෝගීන් උග්‍රයාධිකාරී කිරීම, බාහිර රෝගී අංශයේ සොයාබා දත්ත කළමනාකරණය, පරික්ෂණ ඇළුප්පූ කිරීම, විපුළු ලෙස මාධ්‍ය නිශ්චල කිරීම හා නිශ්චල කිරීම අංශයේ වේ.

8 මධ්‍යම සොබූ දත්ත කුරුකළිනාගාරයක් යනු, සම්පිලිණිතය කරන ලද, තෝරාගත් සොබූ දත්ත එකතුවක, පරිගණක ගබඩාවක ආශ්‍රිතව සංවිධානකමක පවත්වාගෙන යන කේත්සය්පාතයකි.

9 සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ ආයතනයක ලියාපෑම් විසින් පිළිබඳ තොරතුරු අන්වර්ගත විදුලීන් දැන් ගබඩාවක් ප්‍රධාන රෝගීන් දුරකථය (MPI) වේ. පෙළාදුගිලික සෞඛ්‍ය අංකය (PHN), රෝගීයාගේ නම, උපන් දිනය, ජ්‍යෙෂ්ඨ/පුරුෂාගාචාර, ජාතිය, පැඩිවිය, මූල්‍යාශ්චාර්ය, තොට්‍යා විසින් විදුලීන් උග්‍රතාන අංකය, ලියාපෑම් කළ අංයනයක, වාර්තාව පටන් ගේ හා වෙනත් කරන ලද දින හා වේලාවත් සහ අනෙකුත් තොරතුරු, රෝගීයාගේ වෙළඳ තේහිසුයට අයව්ව එක් ගැවුකරන තොරතුරු ලතුවට ගැනී.

10 විද්‍යුත් සොබඡ නාලව්ස් නාලව්ස් පැහැදිලි අයත් වන්නේ, සොබඡ සඳහා, තොරතුරු සහ සන්නිවේදන තාක්ෂණය උපයෝගී කර සොයාගැන්නා තීමෙශු සහ ක්‍රමවේදයන් ය. උදාහරණ වශයෙන්, රෝගී ප්‍රතිකර තීරීම, පර්යේෂණ පැවත්වීම, සොබඡ ජේවක අධ්‍යාපනය, රෝග හැඳුනාගැනීම සහ මහජන සොබඡ ආධ්‍යාත්මක යන ප්‍රාග්ධනයෙහි නෑවෙශ්පාදන මේවට පැවත්තායි.

කළමනාකරණය හා විද්‍යුත් සෞඛ්‍යය හා සම්බන්ධ යෝග්‍ය නවෝත්පාදන දිරිගැනීම.		සෞඛ්‍යය නවෝත්පාදනයේදී, ජාතික විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය මාර්ගෝපදේශ සහ ප්‍රම්තින් (NeGS) පිළිපෘති රජයේ සෞඛ්‍ය ආයතනවල ප්‍රතිශතය.		
	නොවාසිකව සිට නික්ම යන රෝගීන් දත්ත, සමුව්වය සංඛ්‍යාති (aggregate statistics) පිළියෙළ කිරීම උදෙසා, eIMMR ¹¹ පද්ධතිය සමග ඩුවමාරු කරන රජයේ සෞඛ්‍ය ආයතනවල ප්‍රතිශතය.	ශ්‍රී ලංකාවේ සියලුම රාජ්‍ය සෞඛ්‍ය ආයතන අතරින් නොවාසිකව සිට නික්ම යන රෝගීන් දත්ත, සමුව්වය සංඛ්‍යාති පිළියෙළ කිරීම උදෙසා, eIMMR පද්ධතිය සමග ඩුවමාරු කරන රජයේ සෞඛ්‍ය ආයතනවල ප්‍රතිශතය.	වාර්ෂික	සෞඛ්‍ය පහසුකම් /විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය සම්ක්ෂණ
5. සමස්ථ සෞඛ්‍ය තොරතුරුවල/ දත්තවල ආරක්ෂාව හා සම්පූර්ණව තහවුරු කිරීම.	දත්ත/තොරතුරු ආරක්ෂාව සඳහා ආයතනික කුමෝපාය ¹² ස්ථාපිත කර ඇති රාජ්‍ය සෞඛ්‍ය ආයතනවල ප්‍රතිශතය.	ශ්‍රී ලංකාවේ සියලුම රාජ්‍ය සෞඛ්‍ය ආයතන අතරින් දත්ත/තොරතුරු ආරක්ෂාව සඳහා ආයතනික කුමෝපාය ස්ථාපිත කර ඇති රාජ්‍ය සෞඛ්‍ය ආයතනවල ප්‍රතිශතය.	වාර්ෂික	සෞඛ්‍ය පහසුකම් /විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය සම්ක්ෂණ
	දත්ත/තොරතුරු ආරක්ෂාව සඳහා ආයතනික කුමෝපාය ස්ථාපිත කර ඇති ලියාපදිංචි පොදුගලික සෞඛ්‍ය ආයතනවල ප්‍රතිශතය.	ශ්‍රී ලංකාවේ සියලුම ලියාපදිංචි පොදුගලික සෞඛ්‍ය ආයතන අතරින් දත්ත/තොරතුරු ආරක්ෂාව සඳහා ආයතනික කුමෝපාය ස්ථාපිත කර ඇති ලියාපදිංචි පොදුගලික සෞඛ්‍ය ආයතනවල ප්‍රතිශතය.	වාර්ෂික	සෞඛ්‍ය පහසුකම් /විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය සම්ක්ෂණ
6. සමස්ථ සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතිවල තිරසාරනවය තහවුරු කිරීම.	අවම වශයෙන් එක් ස්‍රියාකාරී පරිගණක නඩත්තු එකකයක්වන් ¹³ ස්ථාපිත කර ඇති සෞඛ්‍ය දිස්ත්‍රික්ක ප්‍රතිශතය.	ශ්‍රී ලංකාවේ සියලුම සෞඛ්‍ය දිස්ත්‍රික්ක අතරින් අවම වශයෙන් එක් ස්‍රියාකාරී පරිගණක නඩත්තු එකකයක්වන් ස්ථාපිත කර ඇති සෞඛ්‍ය දිස්ත්‍රික්ක ප්‍රතිශතය	වාර්ෂික	සෞඛ්‍ය පහසුකම් /විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය සම්ක්ෂණ

11 eIMMR යනු අභ්‍යන්තර රෝගී තත්ත්ව සහ මරණ පිළිබඳ විද්‍යුත් වාර්තාවන් ය.

12 ආයතනික දත්ත/තොරතුරු ආරක්ෂාක කුමෝපාය යනු ම්‍ය ආයතනය පුරාවට අදාළව, පැහැදිලිව ඇරඹ දක්වා ඇති, වගකීම් සම්භාරයකි. රහස්‍යතාවය, දත්තවල සම්පූර්ණත්වය, අදාළ සෞඛ්‍ය ආයතනයේ ඇති තොරතුරු වත්කම්වලට ප්‍රවේශීම්, කළමනාකරණය කිරීම හා/හෝ පාලනය කිරීම යන ආදිය ආරක්ෂා කිරීම මෙයට ඇතුළත්ය. තොරතුරු වත්කම්වලට අයන් වත්නේ, දත්ත, තොරතුරු පද්ධති, පරිගණක, ජාල උපකරණ, ලේඛන සහ වාචිකව සහන්වීදිනය කළ තොරතුරු ආදිය ටේ.

13 ස්‍රියාත්මක පරිගණක නඩත්තු එකකය යනු පරිගණක දායාංග, ජාල සහ මැදුකාංග නඩත්තු කරන සහ වැඩි දියුණු කරන තේන්දුස්ථානයයි. මෙම එකකය සියලුම පරිගණක මූලික පද්ධති සහ ජල වල මනා ස්‍රියාකාරීන්වය තහවුරු කිරීම සඳහ; 1. නිත්‍ය සහ කාලානුරුපිට කරන පරික්ෂා, දායාංග, ජාල සහ රැහැරීම දේශ ගෙවීමෙනය, සියලුම ස්ථානික සහ පිටපත ඇති දායාග්‍රහණ අලුත්වැඩියා සහ හැඳි අප්‍රත්‍යුත් අනුව වැඩිදියුණු කිරීම යන දායාග අප්‍රත්‍යුත් යියාට 2. මෙහෙයුම් පද්ධති සහ මැදුකාංග ස්ථාපිත කිරීම, වැඩරස්, ස්පැයුට්‍රෝවෝර් (spyware), ස්කෑන් කිරීම, අනුතුරු තක්සේරු කර ඉවත් කිරීම සහ යථා තත්ත්වයට පත් යන මැදුකාංග අප්‍රත්‍යුත් යියාට, සිදු කරනු ඇත.